

Gyan Amrit ज्ञानामृत

Vol.10 - Issue 2
February 2017
Price 10/-

ગોધરામાં 'શિવદર્શન એક્સપ્રેસ ટ્રેન'ના શુભારંભમાં નાયબ કલેક્ટર ભ્રાતા એમ.એસ.ગઢવી, નગર સેવાસદનનાં પ્રમુખ વિદ્યાબેન, CRC ભ્રાતા ભરતસિંહ, પ્ર.કુ. સુરેખાબેન, પ્ર.કુ. રતનબેન.

ગઢ-બોરિયાદ સેવાકેન્દ્રનાં 'પ્રથમ વાર્ષિક ઉત્સવ' કાર્યક્રમમાં પ્ર.કુ. રાજબેન, MLA ભ્રાતા ધીરુભાઈ, સરપંચ ભ્રાતા સોમાભાઈ, પ્રમુખ ખેતીવાડી મંડળ ભ્રાતા હિંમતભાઈ, પ્ર.કુ. મોનીકાબેન, પ્ર.કુ. શુભાબેન.

પાટણ સેવાકેન્દ્રના '૪૩મા વાર્ષિક ઉત્સવ' કાર્યક્રમમાં કેક કટીંગ કરતાં પ્ર.કુ. સરલાબેન, પ્ર.કુ. નિલમબેન તથા આમંત્રિત મહેમાનો.

સાપુતારામાં જીલ્લા કલેક્ટર ભ્રાતા એમ.જી. ઠક્કર IAS, તથા પરિવારને આર્ટ ગેલેરીની સમવૃત્તી આપતાં પ્ર.કુ. મધુબેન.

ખોરજ સેવાકેન્દ્રના 'વાર્ષિક ઉત્સવ'માં 'તહેવારોનું આધ્યાત્મિક રહસ્ય' પુસ્તક વિમોચન કરતાં પ્ર.કુ. ચંદ્રિકાબેન, લેખક પ્ર.કુ. પરિમલભાઈ, પ્ર.કુ. અશોકભાઈ, ભ્રાતા હિમાંશુભાઈ, પ્ર.કુ. ડૉ. કાલિદાસભાઈ.

બાબરા સેવાકેન્દ્રના 'પ્રથમ વાર્ષિક ઉત્સવ'માં દીપ પ્રજ્વલન કરતાં પ્ર.કુ. વૃષ્ટિબેન, પ્ર.કુ. ઉષાબેન, પ્ર.કુ. રસિલાબેન, પ્ર.કુ. ગીતાબેન, પ્ર.કુ. ચંપાબેન તથા PSI ભ્રાતા હસમુખભાઈ.

ખેરવા સ્થિત ગણપત યુનિવર્સિટીમાં 'મૂલ્ય શિક્ષણ'ના નવા સત્રનું ઉદ્ઘાટન કરતાં યુ.વી.પટેલ એન્જનીયરીંગ કૉલેજના આચાર્ય ડૉ. કિરણભાઈ અમીન, પ્ર.કુ.ડૉ.હરીશ શુક્લ, પ્ર.કુ.નંદિનીબેન.

કેશોદ સેવાકેન્દ્રના 'વાર્ષિક ઉત્સવ' કાર્યક્રમમાં પ્ર.કુ. રુપાબેન, હાસ્યકલાકાર ભ્રાતા રમઝાનભાઈ મીર, SBI બેંકના મેનેજર ભ્રાતા બાબુભાઈ, પ્ર.કુ. મીતાબેન, પ્ર.કુ. ગીતાબેન.

Gyan Amrit જ્ઞાનમૃત

વર્ષ ૧૦

ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૭

અંક : ૦૨

પ્રજાપિતા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલયનું મુખપત્ર

અમૃતચૂથિ

- ધ્યેય સિદ્ધિમાં મનન શક્તિનું મહત્ત્વતંત્રી સ્થાનેથી ..04
- પ્રસન્નતાના પથ પરપ્ર. કુ. શિવાનીબેન ..06
- યુવા શોઝ શિવપ્ર. કુ. વિવેક ..09
- અમૃતની મહેફિલ.પ્ર. કુ. વિક્કલભાઈ ..13
- રસ્તો પરમધામનોપ્ર.કુ. દિલીપ ..15
- હોલી હંસપ્ર. કુ. કેશુભાઈ ..16
- બાબાની વૈવિધ્યસભર શિક્ષાઓપ્ર. કુ. રામલખન ..18
- મનને શાંત, સ્થિર, એકાગ્રપ્ર. કુ. પ્રફુલ્લચંદ્ર ..24
- વિશ્વ પરિવર્તનની આધારશિલા શિવરાત્રિ26
- આભસપ્ર. કુ. જયુભાઈ ..31
- બાબા દ્વારા નવું જીવન મળ્યું.....પ્ર. કુ. હેમંત ..33
- મધુર-મુરલીપ્ર. કુ. હરગોવિંદ ..34

લવાજમના દર

ભારતમાં

વાર્ષિક લવાજમ	રૂ.	૧૦૦.૦૦
આજીવન સભ્ય	રૂ.	૨૦૦૦.૦૦
છૂટક નકલ	રૂ.	૧૦.૦૦

વિદેશમાં

એરમેઈલ વાર્ષિક	રૂ.	૧૦૦૦.૦૦
આજીવન સભ્ય	રૂ.	૧૦૦૦૦.૦૦

કૃતિઓ તથા સેવા સમાચાર
મોકલવાનું સરનામું

પ્ર. કુ. ડો. કાલિદાસ પ્રજાપતિ

તંત્રી : જ્ઞાનામૃત

જી-૨, ૨૨, શિવમ એપાર્ટમેન્ટ,
નવા વાડજ, અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૧૩.

Phone : 079 - 27621551

મુદ્રક : રાજયોગિની સરલાદીદી
પ્રકાશક : બ્રહ્માકુમારી ઉષાબેન

સ્થાનિક સેવાકેન્દ્ર

આવશ્યક નોંધ

લવાજમની રકમનો ડ્રાફ્ટ નીચેના નામે લખશો.

પ્રજાપિતા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલય (ગુજરાતી જ્ઞાનામૃત)

લવાજમ મોકલવાનું, સરનામું બદલાયાની જાણ કરવાનું તથા પૂછપરછનું સરનામું નીચે મુજબ છે.

ગુજરાત ઝોન મુખ્યાલય :

બ્રહ્માકુમારીઝ, સુખશાંતિ ભવન, ગામડીવાળા ડેરી સામે,
ભુલાભાઈ પાર્ક રોડ, કાંકરિયા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૨૨.

Phone : 079 - 25324160, 25324460, 25324660

પ્રકાશન સ્થળ :

રાજયોગ ભવન, ૧, ચતુર્ભુજ કોલોની,
ગોરધનવાડીનો ટેકરો, કાંકરિયા, અમદાવાદ-૨૮.

Phone : 079 - 25431676

Email : gyanamrit.guj@gmail.com

તંત્રી સ્થાનેથી

ધ્યેય સિદ્ધિમાં મનન શક્તિનું મહત્વ

સાધનાપથના યાત્રિકે ધ્યેય સિદ્ધિએ પહોંચવા માટે સર્વાંગી પુરુષાર્થ કરવો પડે છે. આત્મા રૂપી લોટાને દરરોજ સ્વચ્છ કરવો પડે છે. તે માટે વિવિધ યુક્તિઓ, પુરુષાર્થની જરૂર પડે છે. આ સૌમાં એક ઉલ્લેખનીય પુરુષાર્થ છે મનન-શક્તિના વિકાસનો. મનન, ચિંતન, મંથન, વિચાર સાગર મંથન, વિચાર વલોણું વગેરે પર્યાયો દ્વારા મનનશક્તિને સમજાવી શકાય.

માનવ સામે તેની મંજિલ જેટલી ઉચ્ચ હોય છે તે રીતે તેણે ઉત્તમ સાધનો અપનાવી સતત તે માટે કાર્યરત રહેવું પડે.

અધ્યાત્મપથ અનેક ગુહ્યતાઓથી સભર દિવ્ય રાહ છે. તેમાં કેટલીય અવનવી, ગૂઢ, રહસ્યોસભર વાતો આવતી હોય છે. ક્યારેક તેનો વાચ્યાર્થતો ક્યારેક તેનો વ્યંગ્યાર્થ સમજવો પડે છે. વાણીના સ્વરૂપને પણ ચકાસવું પડે છે. સાધકની વાણીમાં, શબ્દોમાં, વરદાનોમાં એક પ્રચંડ શક્તિ હોય છે. જેને સમજવા, ધારણ કરવા માટે મનનશક્તિનો ઉપયોગ ઘણો જ જરૂરી છે.

સર્જક માટે, ચિંતક માટે, વક્તા માટે, વિવેચક માટે, સાધક માટે મનનશક્તિ ઘણી જ જરૂરી છે. મનનશક્તિ જીવનનું એક અંગ બની જવી જોઈએ. અમૃતવેળાએ કે સવાર સાંજ ફરવા જતાં, શાંત, એકાંત વાતાવરણમાં મનનશક્તિની ટેવ પાડવી જોઈએ. કોઈ શબ્દ, વાક્ય કે ચિંતન કણિકા લઈ તેના ઉપર સતત મનનની તાલીમનો પ્રારંભ કરવો પડે. તેમાં નિયમિતતા જળવાય તો સ્વાભાવિક રીતે બુદ્ધિની સૂક્ષ્મતા, તીવ્રતા વિકાસ પામે છે. અને મનનશક્તિમાં નોંધપાત્ર પ્રગતિ કરી શકાય છે.

મનનશક્તિ એ મનને સાત્ત્વિક, સતોપ્રદાન બનાવવા માટેનો પુરુષાર્થ છે. મનનો વ્યાયામ, તરંગ, કલ્પના, વિચાર, સંકલ્પ અને છેલ્લે આચરણ સુધી લઈ જાય છે. મનનુંકાર્ય વિચાર કરવાનું છે. તે તેની સ્વાભાવિક પ્રક્રિયા છે. તેને બંધ ન કરી શકાય પણ તેને યોગ્ય દિશા આપી શકાય, યથાર્થ ભાથું આપી શકાય. મનને જો શ્રેષ્ઠ, કલ્યાણકારી વિચારોમાં પ્રવૃત્ત કરી તેમાંથી જ્ઞાન રત્નોની પ્રાપ્તિ કરવી હોય તો મનનશક્તિ એક અનિવાર્ય શરત છે. જેમ દર્દીનું વલોણું કરીને તેમાંથી માખણ, છાશ આદિ પ્રાપ્ત કરી શકાય તે જ રીતે મનનશક્તિ કોઈપણ વાતનું મંથન કરી તેનો નિચોડ આપી શકે છે. કાર્યના સારા નરસા પરિણામોનો વિવેક જગાડી શકે છે. જીવનમાં સાર રૂપ કરવા યોગ્ય કાર્યોની દિશા આપી મનનશક્તિ આત્મોત્થાનમાં મહત્વપૂર્ણ પ્રદાન આપી શકે છે.

દુનિયાના શ્રેષ્ઠચિંતકો, વિચારકો, હંમેશા કોઈને કોઈ વાત ઉપર સતત મનન, મંથન કરતા હોય છે. તેમની મનનશક્તિ દ્વારા અનેક ચિંતનિકાઓ, જ્ઞાન રત્નો, ઉત્તમ કૃતિઓ આપણને પ્રાપ્ત થયાં છે. જીવન જીવવાની ચાવી મળી છે. જીવનપથનાં વૈવિધ્યસભર ક્ષેત્રોમાં સફળતા અને સિદ્ધિના સોપાનો સર કરવાનું ભાથું મળેલ છે. મનનશક્તિની ટેવ સાધક માટે ઘણી જ જરૂરની છે. તે જે કંઈ વાંચે, જુએ, સાંભળે તેમાંથી તથ્ય શોધી તારણો કાઢવાનું કાર્ય મનનશક્તિ કરી શકે છે. મનને જીતવા માટે, મનને વિચારોનો ઉત્તમ ખોરાક પૂરો પાડવો પડે છે. અને તેના રસમાં તેને પ્રવૃત્ત કરવું પડે છે. એક વખત મનનશક્તિની ટેવ પડી જાય તો સાધક દુન્યવી, વ્યર્થ વાતોના પ્રવાહથી મુક્ત રહી શકે

છે. દુનિયાને જોવા છતાં તેની આંતરિક સ્થિતિ નિસ્પૃહી બની જાય છે. તે તેની અંતર્મુખી સ્થિતિમાં સ્થિર થઈ હંમેશા જ્ઞાનરત્નો વડે જ ખેલતો હોય છે. જ્યારે માનવને અમૃતનો સ્વાદ મળે છે ત્યારે તે વિષ પીવા તત્પર બનતો નથી. મનનશક્તિ એ અમૃતનો આસ્વાદ કરાવનારી શ્રેષ્ઠ પ્રક્રિયા છે. નિરંતર તેમાં પુરુષાર્થ કરતા સાધકમાં બુદ્ધિનું તેજ પ્રગટે છે. તેના વાક્યો મહાવાક્યો બની જાય છે. તેની વાણીમાં જોમ આવી જાય છે. વાણીમાં, શબ્દોમાં સામર્થ્ય આવી જાય છે. તે અનેકોના જીવનમાં રોશની પાથરી શકે છે. તેનાં શબ્દો સાંભળવા લોકો ઉત્સુક રહે છે. આમ જ્ઞાનના અનેક રહસ્યોનો સાર, નિચોડ મનનશક્તિ દ્વારા શક્ય બને છે.

અવ્યક્ત બાપદાદા કહે છે, ‘જેટલા અંતર્મુખતાના ઓરડામાં બેસીને સંશોધન કરશો એટલી સારામાં સારી ટર્ચિંગ થશે અને આ ટર્ચિંગથી અનેક આત્માઓને લાભ મળશે. તો પ્રયોગ અને યોગ બંનેની સમતુલા રાખીને આગળ વધતા રહો. જેટલું મનન કરો એટલું માખણ નીકળે છે.

જેમ ભોજન પચાવવાથી લોહી બને છે પછી તે શક્તિનું કામ કરે છે. આ રીતે મનન કરવાથી આત્માની શક્તિ વધે છે. શુભ ચિંતનમાં રહેવું એ પણ મનન છે. મનનથી ખુશી રૂપી માખણ નીકળશે, જે જીવનને શક્તિશાળી બનાવી દેશે.’

સાધક મનનશક્તિમાં પ્રગતિ કરતાં અતીન્દ્રિયસુખની અનુભૂતિ કરી એકરસ, શાશ્વત આનંદની સ્થિતિનો અનુભવ કરે છે, મગ્નાવસ્થાની તે અનુભૂતિ કરે છે. પોતાની કિંમતી પળોના સદુપયોગનો તે આનંદ માણી શકે છે. સમય ક્યાં વિતાવવો તેવો પ્રશ્ન તેને સતાવતો નથી. તે વ્યર્થ, દુન્યવી વાતો અને કુસંગના પ્રભાવથી મુક્ત રહે છે. દુન્યવી આકર્ષણોથી મુક્ત રહી શકે છે. નવરું મન સેતાનનું કાર્ય કરે છે. જ્યારે મનન શક્તિમાં રોકાયેલું મન જ્ઞાન મોતીઓને જન્મ આપે છે.

॥ ઐ શાંતિ ॥

- ધ્ર. કુ. કાલિદાસ

સર્વતા શુભચિંતક બનો

સર્વતા પ્રત્યે શુભચિંતક બનવા માટે સદા શુભચિંતન ચાલતું રહે. જેમનું સદા શુભચિંતન રહે છે એ શુભ ચિંતક છે. એ માટે સર્વ જ્ઞાનરત્નોથી ભરપૂર જ્ઞાન સંપન્ન દાતા બનો. સદા પોતાની સંપન્નતાના નશામાં રહો અને પોતાના શુભચિંતક સ્વરૂપ દ્વારા બીજાઓને જ્ઞાન આપતા જાઓ તો વૃદ્ધિ થતી રહેશે.

સર્વનો સહયોગ પ્રાપ્ત કરવાનો આધાર પણ શુભચિંતક સ્થિતિ છે. શુભચિંતક ભાવના બીજાઓના મનમાં સહયોગની ભાવના સહજ અને સ્વાભાવિક રીતે જન્માવે છે. કારણ કે શુભચિંતક આત્માઓ પ્રત્યે દરેકના દિલમાં સ્નેહ ઉત્પન્ન થાય છે અને સ્નેહ જ સહયોગી બનાવી દે છે. જ્યાં સ્નેહ હોય છે ત્યાં સમય, સંપત્તિ, સહયોગ સદા વ્યોછાવર કરવા માટે તૈયાર થઈ જાય છે. એટલે સદા શુભચિંતનથી સંપન્ન રહો અને શુભચિંતક બની સર્વને સ્નેહી, સહયોગી બનાવો.

શુભચિંતક આત્મા સર્વની સંતુષ્ટતાનું સહજ સર્ટિફિકેટ લઈ શકે છે. શુભચિંતક જ સદા પ્રસન્નતાની પર્સનાલિટીમાં રહી શકે છે. તે વિશ્વ સમક્ષ વિશેષ પર્સનાલિટીવાળા પૂજનીય બને છે.

પ્રસન્નતાના પથ પર

બ્ર.કુ. શિવાલીબેન

તનાવ દરમિયાન શું કરવું ?

પાછળના અધ્યાયમાં આપણે વાત કરી હતી કે પોતાનું સંતુલન કેવી રીતે બનાવી રાખીએ. જો હું મારી આંતરિક સ્થિરતા બનાવી રાખું છું તો મને ઘણા બધા વિકલ્પો મળી જાય છે અને આપણો સંકલ્પ એટલો ઢ્રટ બની જાય કે ટ્રેન પણ મોડી થઈ જાય. જો તમે એ દ્રશ્ય યાદ કરો કે એમાં કેટલો બધો તણાવ ઉત્પન્ન થતો હતો કે આપણે કોઈ નિર્ણય બરાબર લઈ શકતા નથી. હવે આપણે મશીનરી ઉપર વાત કરીએ કે, અંદર શું બધું થઈ રહ્યું છે કે જો હું સ્થિરતા બનાવી રાખવાની કોશિશ પણ કરું તો ઘણી બધી વસ્તુ એવી બની રહી છે જે હું સમજી નથી શકતો અને તણાવ ઉભો થતો રહે છે. આપણી અંદર શું થાય છે જ્યારે તણાવ ઉભો થાય છે ? બ્રહ્માકુમારી શિવાની સાથે આ વાતો જાણવાની કોશિશ કરીએ.

પ્રશ્ન : હવે આપણે બધા તૈયાર છીએ એ જાણવા માટે કે આપણી અંદર શું થાય છે જ્યારે આપણે તણાવનું નિર્માણ કરીએ છીએ ?

ઉત્તર : હકીકતમાં, જેમ કે આપણે ગાડી ચલાવતા હોઈએ તો કાંઈ જરૂરી નથી કે આપણે ગાડીના વિષે બધું જ જાણતા હોઈએ. મને ખાલી ગાડી ચલાવતા આવડે છે મને ગાડીની અંદર વિગતો બાબત ખાસ જાણકારી નથી.

આ જ રીતે અંદરનું ગણિત આવી રહ્યું છે, આપણે જીવન જીવી રહ્યા છીએ પણ જાગૃતિ વગર કે અંદરનું ગણિત શું છે ? પરંતુ ગણિત જાણ્યા વગર પણ આપણે યાત્રા ઉપર ચાલી તો રહ્યા જ હતા ને. કાર કેવી રીતે કામ કરે છે તે જાણ્યા વગર પણ કાર ચલાવી તો શકતી જ હતી. કેમ કે મારે ખાલી એને ચલાવવાની હતી. પણ હવે શું થયું

કે કાર વારંવાર ખરાબ થવા લાગી. ખરાબી આવવા લાગી. એ જ રીતે તણાવનું નિર્માણ થાય છે, મૂળભૂત રીતે એ પાછળ થાય છે. કશું અસ્વાભાવિક છે જે બની રહ્યું છે, પણ આપણને ખબર નથી પડતી કે આ બાબતમાં કરવાનું શું છે. કાં તો આપણે રોકાઈ જઈએ છીએ. ત્યાં જ ઉભા રહીએ છીએ કે આને કેવી રીતે પૂરું કરવું અથવા આપણે એને હટાવી દઈએ છીએ.

જેમ આપણે કહ્યું કે રજા ઉપર ઉતરી જઈએ છીએ કે, નોકરી બદલી નાખીએ છીએ. અર્થાત્ આપણે તમામ એ વસ્તુ કરવાની કોશિશ કરીએ છીએ કે આને કઈ રીતે બરાબર કરવું જે આપણે જાણતા હોઈએ છીએ. આપણને ખબર જ નથી અને આપણે કહી દીધું કે આ બરાબર થઈ નથી. ખરાબ થઈ ગયું તો એને એમ જ ચલાવવું પડશે. એટલે હવે પોતાના વિશેની મૂળભૂત વાતોને જાણવી પડશે.

પ્રશ્ન : જો તમને કોઈ જાણકાર માણસ મળી જાય અને કહે કે ગાડી કેવી રીતે કામ કરે છે.

ઉત્તર : આપણે જાણવાની જરૂરિયાત છે કે, આમ ન થવું જોઈએ. સામાન્ય રીતે શું બને છે કે ક્યારેક હું રસ્તામાં અટકી જાઉં અને મને મારો અનુભવ નથી થતો અને હું કશું જ કરવા સમર્થ નથી હોતી અને કહું છું કે મારે શીખવું જોઈએ.

આજ રીતે આપણે ખેંચતા જઈએ છીએ, ખેંચતા જઈએ છીએ અને ક્યારેક પરિસ્થિતિ

આવી જાય છે અને આપણે હતાશામાં ચાલ્યા જઈએ છીએ અને મનોચિકિત્સક આપણને કહે છે કે તમારે મેડિટેશન શીખવું જોઈએ. ત્યારે આપણે સમજીએ છીએ કે આપણે મેડિટેશન શીખવું જોઈએ. પરંતુ ત્યારે મારી વિચારવાની શક્તિ એટલી ઓછી થઈ જાય છે કે મને મેડિટેશન શીખવું ખૂબ જ અઘરું લાગે છે. પરંતુ જો આપણે અત્યારે જ મેડિટેશન શીખીએ તો ખૂબ જ સહેલું લાગશે અને આપણી સંકલ્પ શક્તિ ઓછી નહીં થાય. મેડિટેશનની પ્રારંભિક અવસ્થા છે. આપણી કાર્યશૈલીને બરાબર સમજ્યા આનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરીએ ? એમાં પણ સહુ પહેલા જાણવું જરૂરી એ છે કે મારો પરિચય શું છે ? હું કોણ છું ? આ જ પરિચયની વાત ઉપર આપણે જોઈએ છે કે પૂરી જાણકારી ન હોવી પણ ક્યાંયને ક્યાંય તણાવનું કારણ બને છે.

જ્યારે હું ખુદને ‘હું’ કહું છું ત્યારે સહુ પહેલા આપણું ધ્યાન આપણા શરીર ઉપર જાય છે. અને આપણે આ શરીરને જ ‘હું’ સમજી લીધું છે, તો આખી વિચારશૈલીનો આધાર જ બદલી જશે કેમ કે એ આજે છે કાલે સમાપ્ત થઈ જશે તો જીવનની યાત્રા કેટલી છે ફક્ત આટલી જ છે. પછી આપણે વિચારીએ છીએ કે આટલા જ સમયમાં મારે બધું જ કરી લેવાનું છે કેમ કે સમય ઝડપથી જાય છે. જેવો આ સંકલ્પ આવે છે કે હું મર્યાદિત છું, હું શરીર છું, હું આજે કાલે સમાપ્ત થઈ જઈશ તો કાલે એ બીમાર થઈ જશે. આ શરીર કાલે ઘરડું થઈ જશે એ પહેલા મારે ઘણું બધું કરી લેવાનું છે.

આ મારી વિચારશૈલી છે કે સમય હાથમાંથી નીકળી જાય છે. તો આનો અર્થ છે કે મારે આટલા સમયમાં જ બધું મેળવી લેવાનું છે. આ તમામ વસ્તુઓ આપણી સંકલ્પ વ્યવસ્થાને કોઈ અલગ જ દિશામાં લઈ જાય છે. રાજયોગમાં આપણને સહુ પહેલા શીખવવામાં આવે છે કે, હું શરીર નહીં પણ

એક ઉર્જા છું, શાશ્વત છું. તો મૃત્યુનો કોઈ પ્રશ્ન જ નથી આવતો. આપણી આ સંકલ્પના હતી કે હું આજે છું કાલે સમાપ્ત થઈ જઈશ એ હવે નહીં રહે.

જ્યારે હું મારી જાતને શરીર સમજતી હતી તો જે પામવાની વાત હતી એ પણ શરીર સંબંધી હતી. મારે શારીરિક સુંદરતા જોઈએ કેમ કે હું શરીર છું. શરીરને આરામ જોઈએ કેમ કે હું શરીર છું. તમામ ભૌતિક સાધનો હોવા જોઈએ કેમ કે હું શરીર છું.

પ્રશ્ન : આ પામવાની જે હોડ લગાવી છે એનાથી તનાવ ઉત્પન્ન થાય છે.

ઉત્તર : એ તો છે જ. એની પાછળ આપણો એ સંકલ્પ હતો કે હું શરીર છું તો શરીર સુંદર હોવું જોઈએ, પછી આપણે એની તુલના બીજાની સુંદરતાથી કરીએ છીએ. પોતાની વસ્તુઓની બીજાની વસ્તુ સાથે તુલના કે મારે વધુ જોઈએ... વધુ જોઈએ. આ બધી વસ્તુઓ શરીરને તો નથી જોઈતી. હવે સમજવું જોઈએ કે ‘હું કોણ’ જેને બધી વસ્તુઓ જોઈએ ?

જ્યાં સુધી હું કોણ છું એનો સાચો જવાબ નહીં મળે ત્યાં સુધી જોઈએ... જોઈએ... જોઈએની સૂચી બદલાતી રહેશે. હવે જ્યારે જવાબ આવ્યો કે હું એક ચૈતન્ય શક્તિ આત્મા છું તો મારે શું જોઈએ શાંતિ અને ખુશી. હકીકતમાં આપણે તો એ પણ નથી જોઈતું, કેમ કે એ તો મારી અંદર પહેલેથી જ છે. ત્યારે આપણો ઉદ્દેશ જ બદલાઈ જશે, અને આપણે જીવનને નવા જ દૃષ્ટિકોણથી જોવાનું અને સમજવાનું શરૂ કરી દઈએ છીએ. ત્યારે આપણને સમજાય છે કે ઘણું જીવન ખાલી ‘જન્મ અને મૃત્યુ’ વચ્ચે નથી આવતું. આપણી આ જીવન યાત્રા અવિરત ચાલતી રહે છે. જેમાં હું એક શરીર છોડી બીજું શરીર ધારણ કરું છું, હવે એવું નથી કે મારે બહુ થોડા જ સમયમાં બધું જ કરવાનું છે. જ્યારે

આત્મા એક શરીર છોડી બીજું શરીર ધારણ કરે છે ત્યારે પાછળના જન્મ હર જન્મના અનુભવો પણ સાથે લઈ જાય છે.

તમે એવી જગ્યાએ જાવ જ્યાં કોઈએ શરીર છોડ્યું છે. તો એક વૈરાગ્ય ચોક્કસ આવે છે. આપણે કહીએ છીએ કે અંતિમ સમયમાં પોતાની સાથે શું લઈને ગયા ? આ પ્રશ્ન તો આપણે ઉઠાવીએ છે ને આખું જીવન જેની હોડમાં દોડતા હતા એ તો આજે પાછળ છોડી દીધું. ત્યાં સુધી કે સંબંધી પણ, વૈભવ બધું જ છુટી ગયું. સાથે શું લઈને ગયા ? તો એક વસ્તુ છે જે સાથે આવે છે બાકી બધું તો પાછળ છુટી જાય. તો સાથે આવશે શું ? એ છે મારો એક સંકલ્પ કેમ કે બધું જ છપાઈ (રેકોર્ડિંગ) થઈ રહ્યું છે, મારો એક એક સંકલ્પ કે જે સંસ્કાર બનવાનો છે. મારું એક એક કર્મ જેનાથી સંસ્કાર બને છે. છેલ્લે આ જે સી.ડી. છે જેમાં રેકોર્ડિંગ થઈ રહ્યું છે કે જે આગળ જશે, બાકી બધું તો પાછળ રહી જશે.

હવે હું જોઉં છું કે મારા જીવનમાં, મારી પ્રાથમિકતા જ બદલાઈ ગઈ છે કે મારી સાથે શું જવાનું છે અને શું નથી જવાનું. જે પાછળ રહી જશે એ મહત્વનું છે કે જે કર્મ ન કરો, કશું ભેગું ન કરો, પણ એ યાદ રાખીને કરો કે જે સાથે જવાનું છે એની ગુણવત્તા કેવી છે. અહીં આપણે તણાવ ઉભો કર્યો, અહીં આપણે દુઃખ ઉભું કર્યું, તો અંતમાં સાથે શું જશે ? આ બધું જ આપણી સાથે જશે. એટલે આપણે દરેક કર્મ જોઈ વિચારીને કરવું જોઈએ.

જો આપણે કોઈ માટે ખોટું બોલીએ છીએ, દગો દઈએ છીએ. એક બીજાને નીચા દેખાડીએ છીએ. તો આપણા આત્મામાં શું નિર્માણ થયું. હું મારા પોતાના માટે પણ ખોટું, ફરેબ અને અહંકારનું નિર્માણ કરી રહી છું એટલે બધી જ વસ્તુઓને છોડી મારા પર ધ્યાન રાખવાનું શરૂ

કરી દઈશ. આ બધું જ મહત્વનું છે કે, કાર્ય કરતાં કરતાં શરીરનું ધ્યાન રાખતા રાખતા એ નથી ભૂલવાનું કે ‘હું કોણ છું’ આ પછી ભેગું કરવામાં મારું છે તો મારું મારું એકદું કરવામાં ‘હું’ ઉપર કોઈ પણ ખોટો સંસ્કાર, ખોટો સંકલ્પ, ખોટા કર્મનો પ્રભાવ ન પડે ત્યારે આપણું ધ્યાન તણાવ ઉપર આપો આપ જ જવું રહેશે.

પ્રશ્ન : સામાન્ય રીતે એ ભય સમાપ્ત થઈ જશે.

ઉત્તર : જેવું મારી જાતને હું આત્મા માનું છું તો મારા મૃત્યુનો ભય સમાપ્ત થઈ જાય છે. જો હું આત્મા છું તો મારે શું શું જોઈએ આ યાદ રાખવું ખૂબ જ મહત્વનું છે. કેમ કે, આનાથી મારા ઘણા બધા પ્રશ્નોનું સમાધાન થઈ જાય છે. જ્યારે આપણને ખ્યાલ આવે છે કે હું આત્મા છું અને પછી એ સમજાય છે કે મારો સ્વભાવ શું છે ? જ્યારે આપણને કોઈ પૂછે છે કે તમારો સ્વભાવ શું છે તો આપણે કહીએ છીએ કે થોડો થોડો ગુસ્સો આવી જાય છે, હું બહુ જ સક્રિય છું, હું બહુ જ ભાવુક છું. આ બધો મારો સ્વભાવ છે. આ બધા આપણા સ્વભાવમાં ત્યારે ત્યારે આવે છે જ્યારે આપણે ખુદને જાણતા નથી હોતા. જ્યારે આપણે ખુદને નથી જાણતા ત્યારે આપણે આપણા સ્વાભાવિક સ્વભાવને પણ નથી જાણતા.

પ્રકૃતિ એટલે સ્વભાવ, આપણે એમ નથી કહેતા કે આ મારો સ્વભાવ છે. ‘સ્વ’નો ભાવતો, ‘સ્વ’ને પહેલા જાણવો પડશે. પછી ‘સ્વ’નાં ભાવને જાણીશું. જ્યારે આપણને એ સમજાય છે કે હું આત્મા છું, ત્યારે મને એ પણ સમજાય છે કે મારો સ્વભાવ શું છે.

(અનુ. ડૉ.કુ. રમેશ, ભાવનગર)

॥ ઓમશાંતિ ॥

યુવા વિભાગ યુવા શોભ શિવ !

બ્ર.કુ. વિવેકાનંદ, મહાદેવનગર, અમદાવાદ

ઓમશાંતિ

ગઈ કાલે બાબાની સામે મારી મુંઝવણ લઈ બેઠો હતો. મારી મુંઝવણ હતી કે 'હું ક્યા વિષય પર લખું ?' બાબાની પ્રેરણાથી જગદીશભાઈનો ક્લાસ વાંચ્યો. વાંચતા-વાંચતા એક પોઈન્ટ ટચ થઈ - 'સફલતા મેરા જન્મ સિદ્ધ અધિકાર' મારા મનના વિચાર ચક્રને ગતિ મળી. વિચાર સાગર મંથનથી જે જ્ઞાનરત્નો નિકળ્યા છે તે આપની સમક્ષ રજૂ કરું છું.

બ્રાહ્મણ જીવનના આરંભમાં મને એક બ્લેસિંગ કાર્ડ મળ્યું. બ્લેસિંગ કાર્ડમાં વરદાન લખ્યું હતું. 'આપ સ્નેહી કે સાથ-સાથ શક્તિ સ્વરૂપ હો ઈસલિયે સફલતા આપકા જન્મ સિદ્ધ અધિકાર હૈ' **મેં સાંભળ્યું હતું કે વરદાનને સતત ચિંતનમાં લાવવાથી તે જીવનમાં સાકાર થાય છે.** મને મારા જીવનમાં પહેલું વરદાન મળ્યું હતું એટલે ઉત્સાહ હતો અને વરદાનને સાકાર કરવાની ઘગશ પણ. પરંતુ હું બી.એસ.સી.નો વિદ્યાર્થી એટલે પ્રાયોગિક ધોરણે અનુભવ ન કરું ત્યાં સુધી વિશ્વાસ કેમ કરું ? વરદાનની તાકાતને ચકાસવા મેં બાબાની પરીક્ષા લેવાનું નક્કી કર્યું. મનમાં ને મનમાં ચિંતન ચાલતું હતું. બાબાને કહેતો હતો કે બાબા આ વરદાનની તાકાત મારે ચકાસવાની છે. આજે હું આ વરદાનથી મળતા પરિણામને અનુભવવા માંગુ છું.

પંદરમી ઓગસ્ટ નિમિત્તે સમૂહ ગીત ગાયન સ્પર્ધામાં શાળાના વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો. હું તેઓને પ્રેક્ટિસ કરાવતો હતો. પ્રેક્ટિસ કરાવતા સમયે દરેક વિદ્યાર્થીની ભૂક્ટીમાં બેઠી

વરદાનનું ચિંતન કરવા લાગ્યો. તમે પણ માસ્ટર શક્તિસ્વરૂપ છો. માટે સફળતા તમારો પણ જન્મ સિદ્ધ અધિકાર છે. હું મને મળેલા વરદાનની ઉર્બ તમને ટ્રાન્સફર કરી રહ્યો છું. આજે સ્ટેજ પરફોર્મન્સ સમયે પણ મેં મારો પુરુષાર્થ ચાલુ જ રાખ્યો. પછી મનોમન બાબા સાથે વાતો કરી કે મારું કામ મારી ક્ષમતાને શોભે એ હદ સુધી પૂરું કર્યું છે. મારે જે કરવું હતું તે કર્યું, હવે તમારો વારો. તમારે જે કરવું હોય તે કરો. હવે વારો હતો બાબાનો. જે કંઈ કરવાનું હતું તે બાબાને જ. વહાલા ભાઈઓને બહેનો, અદ્ભુત પરિણામ વચ્ચે બાબા માટે અને વરદાન માટે મારા મનમાં શ્રદ્ધા જાગી. મને સફળતા મળી. તે દિવસથી હું વરદાનની જીવનનો અનુભવ કરું છું. બાબાના ઘરેથી મળેલા વરદાને મને સફળતા સ્વરૂપ બનાવી દીધો. કોઈપણ જવાબદારી હોય કે સેવા હોય, તેના માટે મારા મનમાં ક્યારેય સંશય ઉત્પન્ન થતો નથી. ઘણીવાર મને અનુભવ ના હોય તેવી સેવા મને મળે છે તો પણ હસતા મુખે સ્વીકારી લઉં છું. સેવા માટેનો સ્નેહ મને સફળતા અપાવે છે. વળી મને નવું શીખવા મળે છે. નવા અનુભવોનું ભાથું મારા ખાતામાં જમા થાય છે તે વધારાનું.

અનેક પરિસ્થિતિઓ વચ્ચે કે માયાના વાર સહન કર્યા બાદ પણ મને આ વરદાને હંમેશાં સાથ આપ્યો છે. સેવાના ક્ષેત્રમાં જ્યારે અનેક સેવાસાથીઓ સાથે કાર્ય કરવાનું થયું ત્યારે પણ મનની અવસ્થા જાળવી રાખવા વરદાને મને સાથ આપ્યો છે. ત્યારે મનમાં એક જ ગીત મને સંભળાતું - વાહ -બાબા-વાહ.

મારા અનુભવના અંતે વરદાનને જીવનમાં

સાકાર કરવાની વિધિને સમજી શકાશે. બાબા કે નિમિત્ત આત્મા દ્વારા મળેલા વરદાનને સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ તો જાણવા મળશે કે વરદાનમાં બે ભાગ છે. પહેલો ભાગ પુરુષાર્થ તેમજ બીજો ભાગ પ્રારબ્ધને દર્શાવે છે. જેમ કે મને મળેલા વરદાનમાં આપ સ્નેહી કે સાથ-સાથ શક્તિસ્વરૂપ હો, એ પુરુષાર્થને દર્શાવે છે તથા સફળતા આપકા જન્મ સિદ્ધ અધિકાર છે, એ પ્રારબ્ધને દર્શાવે છે. વરદાનને સાકાર કરવા આ બંને બાબતોને સમજીને આગળ વધી શકાશે. હવે વરદાનને સાકાર કરવાની વિધિ જોઈએ.

૧. નિશ્ચય : વરદાનને સાકાર રૂપ આપવા ‘નિશ્ચય’ પાયાનો પુરુષાર્થ છે. મને મળેલા વરદાનને આધારે એમ કહી શકાય કે મારે પહેલા તો એ નિશ્ચય કરવો જ રહ્યો કે હું આત્મા સ્નેહી છું, શક્તિસ્વરૂપ છું. બાબાએ આપેલા જ્ઞાનને આ ચિંતનનો આધાર બનાવવો જોઈએ. કઈ રીતે ? જુઓ બાબાએ કહ્યું છે કે આત્માની ઓરીજીનલ સ્ટેજ ‘સ્નેહી અને શક્તિ સ્વરૂપ’ છે. ૫૦૦૦ વર્ષનાં સંપૂર્ણ ચક્રમાં ૮૪ જન્મ લીધા છે. વળી આ જન્મનો તો અનુભવ છે કે અંતિમ જન્મમાં પણ વિશેષતા સંપન્ન આત્માનો પાર્ટ ભજવવા મળેલ છે. આ ચિંતન પછી એક વાત તો સ્પષ્ટ છે કે આપણે કોઈ સાધારણ તો નથી જ. એકસો કે બસો વર્ષ નહીં પણ પાંચ હજાર વર્ષ સુધી હું આત્મા સાકારમાં પાર્ટ પ્લે કરું છું. એ જ સાબિતી છે કે હું આત્મા અનાદિ સ્વરૂપમાં શક્તિસ્વરૂપ છું. એ નિશ્ચયના આધારે જ બધું શક્ય બની શકે છે.

૨. વિશ્વાસ - વરદાન માટે વિશ્વાસ હોવો જરૂરી છે કે બાબાએ આપેલું વરદાન મને મહેનતથી મુક્ત બનાવશે. ઓછી મહેનતે વધુ સફળતા અપાવશે. બસ, વરદાનમાં રહેલા પુરુષાર્થના ભાગને જીવનમાં અપનાવવાનો એ એક જ પુરુષાર્થ મારે કરવાનો છે. વરદાન પ્રત્યે

રહેલો વિશ્વાસ એક સકારાત્મક ઉર્જા પેદા કરશે, જે આત્માને સહજતાનો અનુભવ કરાવે છે. આ વિશ્વાસ આગળ જતાં આત્મવિશ્વાસનું સ્વરૂપ ધારણ કરી લે છે.

૩. શ્રદ્ધા - વરદાનના પહેલા ભાગમાં આપેલા પુરુષાર્થને શ્રદ્ધાપૂર્વક કરવા લાગો. જેમ કે મને મળેલા વરદાનમાં કહેલું છે કે ‘આપ સ્નેહી કે સાથ-સાથ શક્તિસ્વરૂપ હો’ આ વાતથી મને સંકેત મળ્યો છે કે ભલે ને કોઈ પણ સેવા કે કાર્ય હોય, મારે દરેક કાર્યને કે સેવાને દિલથી કરવી જોઈએ. ઘણીવાર એવું બન્યું છે કે મારામાં કોઈ લાયકાત કે વિશેષતા ન હતી તો પણ આ વરદાનના બળ પર મેં સેવા સ્વીકારી છે. સ્નેહી બનીને તે સેવાને સંપન્ન કરવાનો પુરુષાર્થ કર્યો અને મને સફળતા મળી છે. એક અનુભવ શેયર કરું છું. બેચરાજીમાં નવરાત્રી નિમિત્તે નવદુર્ગાની ઝાંખી કરવાની હતી. નવદુર્ગાની ઝાંખી કરવા માટે જગ્યા અને સ્ટેજ પણ વિશાળ જોઈએ. બહુચરાજી મંદિરની બાજુમાં જ અમને જગ્યા તો મળી. પરંતુ બેચરાજી સેન્ટરનો એટલો વિકાસ થયો ન હતો તથા ભંડારીમાં એટલા પૈસા પણ ન હતા કે અમે પચીસ-ત્રીસ હજાર ખર્ચી નાખીએ. સંકલ્પમાં દૃઢતા હતી. અંદરથી પ્રેરણાનું બળ પણ અનુભવતો હતો. છેલ્લે અમોને મળેલી નાની જગ્યામાં જ વળીઓ અને વાંસની મદદથી સ્ટ્રક્ચર ઊભું કરવાનું નક્કી કર્યું. લાટીમાંથી વળીઓ અને વાંસ, હાર્ડવેરની દુકાનમાંથી જાડા પ્લાયની શીટ્સ તેમજ કચિયાણા-કાપડની દુકાનમાંથી વેસ્ટ કાપડ, કંતાનની ચાદરો સેવામાં લઈ આપું માળખું તૈયાર કર્યું. બાબા, ડ્રામા અને વરદાનની કમાલ કે ઝાંખી જોવાવાળાની આંખો પહોળી થઈ જતી. જો કે કેટલાકે આવું રીસ્ક ન લેવાની સલાહ પણ આપી કે આ સાહસ ક્યારેય ન કરાય.

તેઓ બધાની શુભભાવના હતી કે તેઓએ

મને આવી સલાહ આપી. પરંતુ યજ્ઞ - ઇતિહાસના પાના ફેરવ્યા પછી એક વાતથી અનુભવી છું કે સેવાનું કાર્ય સાહસ અને હિંમતના પગથીયાથી જ શરૂ થાય છે. અને હું દૃઢતાપૂર્વક માનું છું કે સાહસ કે હિંમત એ શ્રદ્ધાની પરાકાષ્ઠા છે. વળી બ્રહ્માકુમાર-કુમારી બન્યા પછી હિંમત વિકસે નહીં એ કેમ બને ? સ્વયં પરમાત્મા મારો સાથી હોય, સેવાભાવ હોય, નિઃસ્વાર્થ ભાવના હોય, બાપને પ્રત્યક્ષ કરવાની જીદ હોય અને શ્રીમતને અનુસરીને શ્રેષ્ઠ સંકલ્પ સાથે સેવા કરતા હોઈએ તો ડર શેનો ? વળી સફળતા અપાવવાની જવાબદારી બાબા, ડ્રામા અને વરદાનની છે એ વિશ્વાસ પણ છે.

૪. દ્રઢતા - વરદાનને સાકાર કરવા દ્રઢતાની પણ આવશ્યકતા છે. દ્રઢતા અર્થાત્ સતત સ્મૃતિ દ્વારા સમર્થી. આમ પણ કહેવાય છે કે દ્રઢતા સફળતાની ચાવી છે. અહિંયા દ્રઢતાનો મતલબ છે વરદાનને સાકાર કરવા વળગી રહેવું. અથક, નિરંતર પુરુષાર્થ કરતા રહેવું. જ્યાં સુધી બધી જ અનુકૂળતા મારા પક્ષે ન આવે ત્યાં સુધી પુરુષાર્થ કરતા રહેવું.

મને મળેલા વરદાનને સાકારમાં અનુભવ કર્યાના અનેક દાખલાઓમાંથી અત્રે એક દાખલો રજૂ કરું છું.

પ્યારા અવ્યક્ત બાપદાદાએ મુરલીમાં કહ્યું હતું કે ‘બચ્ચોં કો ગાંવ-ગાંવ જાકર સેવા કરની ચાહિએ. ચેક કરો કિ કોઈ ગાંવ બાકી તો નહીં હૈ? કોઈ ક્ષેત્ર બીના સેવા કે બાકી તો નહીં રહા ? સબ મિલકર પ્લાન બનાઓ. કોઈ સંદેશ સે વંચિત ન રહે.’ બાબાના આ મહાવાક્યો મારા દિલના ઊંડાણમાં ઉતરી ગયા. નિમિત્ત ટીચર બેનને સંકલ્પ સંભળાવ્યો. બેને મને શક્તિ ભરી. મારા પડખે ઉભા રહ્યા. મને લીલી ઝંડી આપી. પછી અમોએ પાઠશાળાનાં કુમારોની મીટિંગ બોલાવી

અને સાર્ફકલ યાત્રા ફાઈનલ કરી. બેચરાજી અને હારીજના આસપાસના લગભગ ૬૬ ગામડાઓની સેવા કરવાનું નક્કી થયું. ગામડાઓના સરપંચ, તલાટી, મંત્રી તેમજ આગેવાનોને મળી કાર્યક્રમો નક્કી થયા. પોસ્ટરો છપાયા. પેમ્ફલેટ વહેંચ્યાં. હવે માત્ર ઉદ્ઘાટન કરવાનું અને સાર્ફકલ યાત્રાને લીલી ઝંડી આપવાની જ બાકી હતી. અને પરીક્ષાનો દોર શરૂ થયો. એક વિઘ્ન આવ્યું. કોઈએ સાર્ફકલ યાત્રાનો વિરોધ કર્યો. તનાવપૂર્ણ વાતાવરણ ઉભું કરવામાં આવ્યું. સૌનો એક જ નિર્દાર - ‘હવે પીછે હઠ નહીં જ’ તનાવપૂર્ણ વાતાવરણમાં જ ઉદ્ઘાટન સમારોહ સંપન્ન થયો. વળી લીલી ઝંડી મળતા જ અમે ૧૧ કુમારો હોલના ગેટ બહાર નીકળતા જ જોરદાર વરસાદ વરસ્યો. જેમ વરસાદ વરસતો હતો તેમ વરસાદની ધારાઓ સાથે કેટલાકના મનનો આવેગ પણ અમારા ઉપર વરસતો હતો. અમે બાબા, ડ્રામા અને વરદાનના ભરોસે નિકળી પડ્યા એક જ નિર્દાર હતો. ‘બાબાની શ્રીમત છે, નિમિત્ત ટીચરબેનની છત્રછાયા છે તો ૬૬ ગામડાઓની સેવા કરીને જ પાછા બેચરાજી આવીશું.’ અમે ૧૧ કુમારો બીજા ટીચર્સ બહેનો સહિત ૧૦ની ટીમ સાથે અમે નીકળ્યા. ૬૬ ગામડાઓની પરિક્રમા પછી અમે અમારા અંતિમ પડાવ સુધી પહોંચ્યા ત્યારે સૌએ અમોને અભિનંદનના પુષ્પોથી વધાવી લીધા. અમારા માટે વાહ-વાહનું ગીત ગાવા લાગ્યા. કુમારોની કમાલ છે. શિવના લાલની કમાલ છે. અનેક ટાઈટલથી અમોને સન્માન મળવા લાગ્યું. કહેવાય છે ને કે સફળતાને વરવા તો જાનૈયા પણ તેયાર થઈ જતા હોય છે એ અનુભવ અમોએ કર્યો. આ અનુભવના અંતે એક જ વાત કહીશ. વાસ્તવમાં જોવા જઈએ તો મને મળેલા વરદાનની પરીક્ષા હતી. વરદાન પર રહેલા શ્રદ્ધાની પરીક્ષા હતી. વરદાનમાં રહેલી તાકાતનો અનુભવ

કરવાની પળો હતી. સદા માટે સ્મૃતિ પટલ પર અવિસ્મરણીય યાદોને ચિત્રાંકિત કરી રાખવાની ક્ષણો હતી. આજે જ્યારે પણ એ પળોને યાદ કરું છું તો મને અસીમિત શક્તિઓની અનુભૂતિ થવા લાગે છે.

મારો અનુભવ વાંચતા કદાચ કેટલાંકના મનમાં એ પ્રશ્ન ઉદ્ભવ્યો હશે કે મહેનત કરવી જ છે તો એમાં વરદાનનો ફાળો શું ? આ વાતને સમજાવવા એક નાનકડો દાખલો આપું છું. દરેક વિધિમાં એક સ્લોગન સમાયેલું હોય જ છે - જો કરેગા સો પાચેગા. સુદામાને મહેલ આપવાનો હતો. સુદામાને મહેલ મળ્યો પણ એક મુઠ્ઠી ચાવલ લીધા પછી જ. બાબાના વરદાનની એ ખાસિયત છે કે ઓછી મહેનતમાં અનેક ગણી પ્રાપ્તિ. મહેનત તો છે પણ મહોબ્બતમાં સમાયેલી, ટેન્શન ફ્રી, તનાવમુક્ત મહેનત.

યજ્ઞમાં આવા અનેક દાખલાઓ છે. જેમ કે વીસા-પાસપોર્ટ ન હોવા છતાં જાપાનની યાત્રા માટે પ્રકાશમણિ દાદીજી તથા અન્યનું નીકળી જવું,

માત્ર ૬ ડોલરમાં વિશ્વની સેવા માટે આપણાં વસ્ત્રિષ્ઠ ભાઈ-બહેનોનું નીકળી પડવું, માત્ર ૩ ધોરણ ભણેલા દાદી જાનકીજીનું વિદેશ સેવામાં જવું અને અસંભવ સેવાને સંભવ બનાવવી. આ યજ્ઞનો ઇતિહાસ બાબા માટેના પ્રેમને જાગૃત ન કરે તો જ નવાઈ. **અરે માત્ર ૮૦ વર્ષના સમય ગાળામાં ૧૪૦ દેશોમાં ભારતીય સંસ્કૃતિનો ડંકો વગાડવો, શિવબાબાની ધજા લહેરાવવી એ જ પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ છે કે બાબા, ડ્રામા અને બાબા એ આપેલા વરદાનના ત્રિવેણી સંગમથી કશું જ અસંભવ નથી.**

વહાલા ભાઈઓ-બહેનો, વરદાનમાં રહેલી તાકાતને ઓળખીને એને કાર્યમાં લગાડવાનો વરદાનની સમય ચાલી રહ્યો છે. આ પળોને ઝડપી લઈ સફળતા મેળવીએ. બાબાના કાર્યમાં સહયોગી બનીએ. એ વરદાનની શક્તિથી એવી કમાલ કરીએ કે સૌના મુખમાંથી એક જ અવાજ સંભળાય - વાહ બ્રહ્માકુમાર- કુમારી યુવાઓ વાહ. એ જ તો છે - યુવા શોઝ શિવ.

॥ ઓમશાંતિ ॥

સર્વતા શુભચિંતક બનો

શુભચિંતક બની આશા ગુમાવી બેઠેલામાં પણ આશાનો સંચાર કરાવો. પોતાના શુભચિંતનના ખજાનાથી કમજોરને પણ ભરપૂર કરીને આગળ વધારો. આનામાં તો જ્ઞાન જ નથી. આ જ્ઞાનને પાત્ર જ નથી, આ જ્ઞાનમાં ચાલી જ ના શકે એવું ના વિચારો. પરંતુ આપ પોતાની શુભચિંતક વૃત્તિથી બાપદાદા દ્વારા લીધેલી શક્તિઓના સહારાનો પગ આપીને, લૂલાને પણ ચલાવવા માટે નિમિત્ત બનો.

શુભચિંતક બનીને કોઈની ખામીને જાણવા છતાં એ આત્માની ખામી ભૂલીને પોતાની વિશેષતાની શક્તિની સમર્થતા અપાવીને એને સમર્થ બનાવી દો. કોઈના પ્રત્યે ઘૃણાદૃષ્ટિ ના હોય. સદા પતિત આત્માને આગળ લાવવાની દૃષ્ટિ હોય.

આપના શુભચિંતક બનવાથી જે સર્વને પ્રાપ્તિ થાય છે - ખુશીની, સહારાની, હિંમતની પાંખોની, ઉમંગ-ઉત્સાહની એ પ્રાપ્તિની દુઆઓ કોઈને અધિકારી બાળક બનાવી દેશે. કોઈને ભક્ત આત્મા બનાવી દેશે. એટલે પ્રતિજ્ઞા કરો કે દરેક આત્મા પ્રત્યે બીજી ભાવનાઓ છોડીને એક શુભચિંતક ભાવના જ રાખીશું.

અમૃતની મહેફિલ

બ્ર.કુ. ડૉ. વિહલભાઈ રીઝીયા, લાઠી

કૌરવ સભામાં દુઃશાસન દ્વારા દ્રૌપદીનું વસ્ત્રાહરણ થતું હતું ત્યારે દ્રૌપદીએ શ્રીકૃષ્ણને સહાય માટે પ્રાર્થના કરી. બરાબર એ વખતે શ્રીકૃષ્ણ ભોજન લઈ રહ્યા હતા. સામે રાધાજી બિરાજમાન છે. શ્રીકૃષ્ણને દ્રૌપદીની પ્રાર્થનાનો સંકેત થયો પરંતુ એક સેકન્ડ અટકીને ફરી ભોજન ચાલુ કરતા રાધાજીથી કહેવાઈ ગયું. ‘પ્રાણનાથ ! આપ હંમેશા કહો છો કે મને મારા સગા બહેન સુભદ્રાજી કરતા મને સાવકી બહેન દ્રૌપદી પર વધારે સ્નેહ છે અને અત્યારે દ્રૌપદી આફતમાં સહાય માટે આપને પ્રાર્થના કરે છે છતાં આપ તેની વહાર કેમ કરતા નથી ... ?’

ત્યારે શ્રીકૃષ્ણએ જવાબમાં જણાવ્યું કે ‘રાધાજી ! એક તકલીફ છે. હજુ દ્રૌપદીએ બચવા માટે સાડીનો એક છેડો પોતાના દાંત વચ્ચે દબાવી રાખ્યો છે. તે જો સંપૂર્ણ મને આધિન બની જાય તો દુઃશાસનની તાકાત નથી કે દ્રૌપદીનો એક વાળ હલાવી શકે અને તેમ થયું ત્યારે આખું જગત જાણે છે કે શ્રીકૃષ્ણએ દ્રૌપદીને ૯૯૯ ચીર પૂર્યા હતાં.

બસ આટલી અપેક્ષા શિવ પરમાત્મા તમામ બ્રહ્માવત્સો તરફ રાખે છે. તેમણે અનેક વખત જ્ઞાનમુરલીમાં ખાત્રી-ગેરંટીપૂર્વક કહ્યું છે કે - ‘તુમ તીન ક્ષમ મેરી તરફ આઓ... મૈં ત્રીસ ક્ષમ તુમ્હારી તરફ આઉંગા...’ પરંતુ સુદામાના તાંદૂલની જેમ હજુ આપણે ફાઈલ બગલમાં દબાવી રાખી છે. એક વખત આપણી ફાઈલ ઈશ્વરના હસ્તાક્ષર માટે મૂકી દેવી, અને જુઓ પછીનું ચિત્ર.

જે ઈશ્વરને સમર્પિત થયા હોય તેનું એક કામ ઈશ્વરે ન કર્યું હોય તેવો એક દાખલો તો બતાવો. અરે ! ભક્તોના કામ ઈશ્વરે ચાર હાથે

કર્યા છે. મીરાંનું કાતિલ ઝેર ગટગટાવી જનારો જગતાધાર.. નરસિંહની હૂંડી સ્વીકારીને દ્વારકાની બજારમાં રૂપિયા ગણી દેનારો પ્રાણાધાર.. તેના સંતાનને નારાજ થવા દેખરો..?

જુઓને મારા જેવા નાસ્તિકની વહાર મારા બાપે ઉઘાડા પગે કરી છે ત્યારે તમે તો તેના કાળજાના કટકા સમાન આજ્ઞાંકિત સંતાન છો. તમોને સહાય કરવામાં તે ગૌરવ અનુભવશે. મારી સહાયની વાત કરવામાં હું અટવાઈ જાઉં છું. શરૂઆતથી વાત કરવી છે પરંતુ વચ્ચેથી થઈ જાય છે. અરે મારે એક વાક્યમાં કહેવું હોય તો એમ કહી શકું છું કે મને અગણિત સહાય માંહેની માત્ર એક જ સહાય ન કરી હોત ને, તો હું આજે આ લખવા રોકાયો ન હોત, હવે રોકાયો છું તો થોડું લખી નાખું.

હું ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડમાં ડેપ્યુટી સુપ્રિટેન્ડેન્ટના પદ પર હતો. આમ તો એ જગ્યા હિસાબીશાખામાં આવે પરંતુ એક દિવસ રજાના દિવસે એક ઈલે. લાઈન રીપેરીંગનું કામ ચાલતું હતું ત્યાં માત્ર ફરવાના ઘ્યેયથી ગયા. ત્યાં માણસો થાંભલા ઉપર કામ કરતા હતા તેથી અમસ્થો હું પણ થાંભલે ચડ્યો. ચડ્યો તો ખરો પરંતુ ત્યાં લગાડેલી ઍંગલ ઉપર હું ઉભો થવા જતો હતો ત્યાં મને નીચેથી એક ભાઈએ મોટા અવાજે કહ્યું, ‘તમે ઉભા થતા નહિ. ઉપરની ૧૧ કે.વી. લાઈન ચાલુ છે. અડી જવાશે.’ હું અટકી ગયો. બધાના ધ્યાન બહાર હું ઍંગલ ઉપર ઉભો થયો હતો તો ૧૧ કેવી લાઈનનો શોર્ટ જાનહાનિ ઉભી કરે. પરંતુ માણસનું બેધ્યાન થાય પરમાત્માનું થોડું થાય ? અને આશ્ચર્ય તો ત્યારે થયું મેં થાંભલેથી ઉતરીને મને રોકનાર ભાઈને પૂછ્યું કે ‘તમે નીચે કામમાં

હતા અને તમારું ધ્યાન ઉપર મારા સુધી કેમ આવ્યું કે તમે મને રોકી દીધો ?' ત્યારે તેણે કહ્યું કે 'હું કામ કરતો હતો તેમાં મારા ગળાની એક નસ એવી ખેંચાઈ કે મારાથી પરાણે ઉંચુ જોવાઈ ગયું અને મારું ધ્યાન તમારા ઉપર આવી ગયું અને તમને ઉભા થતા રોકી દીધા.' આમાં સમજાય છે કાંઈ ? મારા બાપને તે ભાઈની નસ ખેંચવાની કેમ જરૂર પડી ? મને મરવા નહોતો દેવો.

મારા લૌકિક પુત્રી બ્રહ્મ. જયશ્રીબેન, સંચાલિકા દહેગામ સેવાકેન્દ્ર, ગુજરાત આવ્યા તેના પહેલાં રાજસ્થાનમાં ઝાલોર સેવાકેન્દ્રનું સંચાલન કરતા હતા. પછી સરલાદીદીના કહેવાથી મેં દાદીજીને વિનંતિ કરતાં દાદીજીએ તેમને ગુજરાતમાં મૂક્યા. ત્યારપછી કેટલાક સમય બાદ ઝાલોરથી બે-ત્રણ બ્રહ્માવત્સો જયશ્રીબેનને મળવા લાઠી આવ્યા. અને અમોએ મહેમાન સાથે સોમનાથ મહાદેવ જવાનું ગોઠવ્યું. ભાડાની એમ્બેસેડરમાં નીકળ્યા. રીટર્ન જર્નિમાં અમો ગોંડલ પહોંચીએ તેના પહેલા રસ્તામાં એક લોખંડના સળિયા ભરેલું કેરીયર ઉભેલું. અમારી ગાડીના ડ્રાઈવરે તેની નજીક આવતા બાબુમાંથી પસાર થઈ જવા બ્રેક મારી પરંતુ બ્રેક ફેઈલ થઈ જતા લાગી નહિ. ડ્રાઈવરે એજ સ્થિતિમાં જમણી બાબુ અમારી ગાડી લેવા પ્રયત્ન કર્યો તો સામેથી વાહન આવતું હોઈ તે બાબુ જઈ શકાય તેમ ન હોઈ અને આગળ લોખંડના સળિયાથી બચવા ડ્રાઈવરે ડાબી સાઈડમાં ખાળીયામાં ગાડી નાખી. ગાડી ખાળીયામાં નાખી તો ખરી, જોખમ તો નિવારણ ગયું પરંતુ પછી અમો ગાડીમાંથી નીચે ઉતરીને જોયું તો..

જ્યાં અમે ગાડી ખાળીયામાં નાંખી ત્યાં બરાબર એજ જગ્યાએ ગાડીને ખાળીયામાં ઉતારવાનો નાનકડો ઢાળવાળો રસ્તો દેખાયો.. પછી ખાળીયામાં પણ ગાડી દોડી જાય તેવો રસ્તો

જોયો અને પેલા કેરીયર પછી તુરત જ ખાળીયામાંથી રોડ ઉપર આવવાનો ઢાળવાળો રસ્તો હતો જેનાથી ગાડી ખાળીયામાં ઉતરી શકી. ખાળીયામાં એમજ દોડતી રહી પાછી રોડ ઉપર પણ આવી ગઈ.

એ રસ્તાનું આશ્ચર્ય આજ સુધી હજુ શમતું નથી. જો ગાડી ખાળીયામાં નાખીએ નહીં તો અમારામાંથી કોઈ બચી શકીએ નહીં. અને ખાળીઓ એટલો ઊંડો હતો કે જો ત્યાં રસ્તો ન હોત તો અમારામાંથી એકાદ-બે ઓછા થયા હોત.

ત્યારે અમને લાગ્યું કે આ રસ્તો કરવામાં મારા બાપે તમારું ઉતાળ્યું હશે. ડ્રાઈવરને તેણે આંગળી ચિંધી હશે. નહીં તો શું થાત તે કલ્પી શકાતું નથી. આજે વર્ષો વિત્યા છતાં જ્યારે આ બીના યાદ આવે છે ત્યારે નેપકીન નિરોવાય એટલું પાણી આંખોમાંથી નિતરે છે. પછીનું જીવન બાબાને સમર્પિત ન કરીએ તો અમારા જેવા મૂર્ખ કોણ ? અમારા ત્રણ કદમની રાહ જોયા વિના બાબા ત્રીશ કદમ તો શું સીતેર કદમ સામે આવ્યા છે. એમાં બેમત નથી.

અને સાંભળો. મારો અવાજ બેસી ગયો. ખુલી જશે. ખુલી જશે તેવી રાહમાં ત્રણ-ચાર મહિના વિતી ગયા. એવામાં મેં છાપામાં વાંચ્યું કે બે મહિના અવાજ બેસેલો રહે તો ડોક્ટરની સલાહ લેવી. હું સીધો ગયો. મારા મિત્ર ડો. દેવલ પરીખ (ડો. અંબરીષ પરીખ, અમદાવાદના પુત્ર) પાસે. તેણે દૂરબીનથી ગળામાં જોયું તો તેને સ્વર પેટી પાસે એક મસો દેખાયો. તેણે તે લેસરથી કાઢી નાંખ્યો. અને મને રજા આપતાં કહ્યું કે 'હું આપું તે દવા ચાલુ રાખવી. બે-ચાર દિવસમાં અવાજ ખુલ્લી જશે.' પરંતુ હું ન માન્યો. મેં કહ્યું, 'મસો ત્યાં જ શું કામ થયો. તે મસો લેબોરેટરીમાં મોકલો.' અને તેમ કરતા રીપોર્ટ નેગેટીવ આવ્યો. વિશેષ નહીં તો પણ બે-ચાર જમ્પ કેન્સરના દેખાયા. તેણે કહ્યું,

‘આવું તો બધાને હોય.’ પરંતુ મેં કહ્યું હું બધામાં નથી આવતો. હું તો 'Healthy, Wealthy and Happiness' દાતાનું સંતાન છું. તમે કંઈ ચિંતા કર્યા વિના કેન્સરની સારવાર કરો. તેણે મને ડો. દેવાંગ ભાવસાર મારફત સિવિલ હોસ્પિટલમાં શેઈક લેવાનું ગોઠવી આપ્યું. મેં ૩૫ શેઈક લીધા. આ શેઈક એટલા કઠિન હોય છે કે લોકો મરવાનું પસંદ કરી. અઘૂરા મૂકી ભાગી જાય છે. પરંતુ મારે કોઈપણ જાતની લેશ માત્ર તકલીફ વિના, જમવાનું, ઊંઘવાનું ચાલુ રાખ્યું અને શેઈક લેવાયા. શેઈક પૂરા થયા પછી ડો. ભાવસારે મને ખુશીથી રજા આપી. આપ એકવાર એન્ડ્રોસ્કોપ કરીને જોઈ લ્યો કંઈ તકલીફ નથીને અને તેણે એન્ડ્રોસ્કોપ કર્યું. અને ડોક્ટરે નહીં પણ આપણા મોટા સર્જને 'Camplited in all respect' નું પ્રમાણપત્ર આપ્યું. કારણ કે કેન્સરને મટાડનારને મોટો સર્જન કહેવો પડે ને ? મને તો પાછળથી ખબર પડી કે મારા મહિલા ટ્રસ્ટની ઘણી બહેનોએ મારી તંદુરસ્તી માટે માનતા કરી હતી. તેને બિચારાને ક્યાં ખબર હતી કે લાખોને મરતા બચાવનારો અલખઘણી મોટી માનતા કરીને બેઠો છે. ત્યારપછી એકાદ અઠવાડિયામાં અવાજ ખુલી ગયો જેને વર્ષો વિતી ગયા. કેન્સર ગોત્યું જડતું નથી.

ત્યારે પ્રશ્ન એ થાય છે કે મારા જેવા શ્રીમતને બેવફા માટે ઈશ્વર આટલી કાળજી લેતો હોય તો આપના જેવા તેના રંગે રંગાઈ ગયેલા બ્રાહ્મણવત્સો માટે તો વાત જ શી ? આજે ખુદ બાબા કહે છે કે ‘મારી કસોટી કરો, હું કહું છું તેટલું થાય છે કે નહીં તેની

તપાસ કરો. ત્યારે વહાલા વાચકો ! તમામ ચાવીનો ઝૂડો બાપને સોંપીને ખાલી થઈ જાઓ. અંદરથી ક્યારે ભરપૂર થઈ જવાશે તેની ખબર સુદ્ધાં નહિ રહે. કારણ કે તેણે જ કહ્યું છે. જો કે જે બાળકો પોતાની ચિંતા કરે છે તેની ચિંતા હું નથી કરતો તો પછી રાહ કોની છે ? ખુદ બાપ તેના સંતાનને પરેશાન થતા જોઈ શકશે ખરા ? હરગીજ નહીં... નહીં... નહીં.

॥ ઓમશાંતિ ॥

રસ્તો પરમધામનો

બ્ર.કુ. દિલીપ, સરદારગઢ

આભાર માની લઉં વિદેહી રામનો,
મને રસ્તો બતાવ્યો પરમધામનો.
થતું મનમાં ઘડી-ઘડી, થાય છે બધું મારા થકી.
સૃષ્ટિ નાટકનો પડદો ઉઠ્યો, ત્યારે દિલને ખબર પડી.
કર્મ-વિકર્મનો ખેલ છે બધો. હું ક્યાંય નથી નામનો.
... આભાર માની લઉં
સત્ય કહે સૌ લોક હમેશા, ખીલે કમળ કાદવમાં.
જનમ જનમના પાપ સઘળાં, ભસ્મ કરી લઉં આ ભવમાં.
કરનારો નિરાકાર પ્રભુ છે, રાખુ ભરોસો દિલારામનો.
... આભાર માની લઉં
આજ સુધી હું હતો પૂજારી, થયો હવે બ્રહ્મચારી.
શિવપિતાને યાદ કરી લઉં, ખસી જશે ગ્રહચારી.
આંખ ખોલીને યાદ કરી લઉં, હવે સમય નથી આરામનો.
... આભાર માની લઉં
અજબ કરામત છે ઈશ્વરતાણી, કેવી કરી કમાલ છે.
ઉંચનીચ એ તો દુનિયાની ચાલ છે,
આખરે લોહી તો સૌનું લાલ છે.
અજ્ઞાનતણું અંધારું દૂર થયું ને ઉજાસ થયો આત્મરામનો.
... આભાર માની લઉં

॥ ઓમશાંતિ ॥

હોલી હંસ

બ્ર.કુ. કેશુભાઈ પટેલ, મહાદેવપુરા, પ્રાંતિજ

એવી માન્યતા છે કે હંસ મોતીનો ચારો ચરે છે અને બગલો જળચર અને ભૂચર જીવોનો ચારો ચરે છે. આ વિદ્યાન દિવ્યતાનું અને શૂદ્ધતાનું સૂચક છે. સૃષ્ટિ રંગમંચ પર વિરોધાભાસી જીવન જીવનારા આત્માઓ હોય છે. જે જીવાત્માની જ્ઞાનેન્દ્રિયો દરેક પ્રસંગે જ્ઞાન શોધવામાં, જ્ઞાનને ગ્રહણ કરવામાં ઉત્સુક અને ઉદમી હશે તેજ જ્ઞાન મેળવવામાં સફળ થશે. છાપાં, ટી.વી., મોબાઈલ, ઈન્ટરનેટ વગેરે માધ્યમો દ્વારા સારા-નરસા, જરૂરી-બીનજરૂરી, લાભ-હાનિકર્તા, પુશી-નાપુશી આપનારા જ્ઞાન પિરસાય છે. હંસ બુદ્ધિવાળા આત્માઓ બાબાની શ્રીમત મુજબ આત્મ કલ્યાણ કરી શકે તેવી જ બાબતોને ગ્રહણ કરશે, જ્યારે બગલા બુદ્ધિવાળા આત્માઓનું આચરણ તેનાથી વિપરીત હશે.

બાબા તેમના સીકિલદે, બાળકોને અવારનવાર યાદ કરાવે છે કે હોલી હંસ બનો, બગલા ન બનો, સેવાકેન્દ્ર, ગીતા પાઠશાળામાં નિયમિત આવવાથી જે પ્રાપ્તિ થશે તેની કિંમત તો આંકી ન શકાય એટલી બધી મૂલ્યવાન હોય છે.

હોલી હંસ થવા માટેની આવશ્યક પ્રાપ્તિઓ

પવિત્રતા - ખાનપાનની પવિત્રતા બ્રાહ્મણ જીવનમાં અતિ આવશ્યક છે. ખાદ્ય અને પેય સામગ્રી શિવબાબાની યાદમાં બનાવેલ હોવી જોઈએ, જેમનું જીવન આચારથી, વિચારોથી પવિત્ર નથી તેમના દ્વારા બનાવેલ ખાદ્ય અને પેય રીજો વર્જ્ય ગણવી. દૃષ્ટિ પવિત્ર હોય એ ખાસ જરૂરી છે.

દૈવી ગુણો - પરમપિતા પરમાત્મા સર્વ દૈવીગુણોથી ભરપૂર, દિવ્ય ગુણોના ભંડાર છે. આ

દૈવીગુણોને યાદ કરી જીવનમાં ધારણ કરવા. જન્મ જન્માન્તરના જૂના ખરાબ સંસ્કારોને અને દુર્ગુણોને ત્યજવા. ધીરે-ધીરે પણ મક્કમતાથી દૈવત્વ તરફ કદમ રહેવા જોઈએ.

જ્ઞાન - રોજ ગીતા પાઠશાળા, સેવાકેન્દ્રમાં જઈ, રોજે-રોજ મુરલી દ્વારા મળતા જ્ઞાનને ધારણ કરવું. શિવબાબાની શ્રીમત પર ચાલવું, સતત ઉંડો યોગ અભ્યાસ કરવો, સૃષ્ટિ ચક્રનું જ્ઞાન, આત્માના પાંચ સ્વરૂપનું જ્ઞાન, મનસા, વાચા, કર્મણા દ્વારા સેવા કરવાનું જ્ઞાન પણ જરૂરી છે.

શાંતિ - હાલ લોકો જીવનના વર્તમાન સમયમાં ફાસ્ટ ટ્રેક પર જિંદગીને ઝડપી જીવી લેવા ઈચ્છે છે, અતિઝડપથી દુઃખો ઉત્પન્ન થાય છે. રોગથી ત્રસ્ત આત્માઓ, અકસ્માતનો ભોગ બનેલ આત્માઓ, પ્રકૃતિના તત્ત્વોના પ્રકોપથી અસરગ્રસ્ત આત્માઓ, વિકારોના બંધનમાં બંધાયેલા આત્માઓ, આતંકવાદથી ફફડી ઉઠેલા આત્માઓ. આવા બધા આત્માઓને શાંતિની જરૂર છે. હંસ આત્માઓ પહેલા શિવબાબા પાસેથી શાંતિ મેળવી સ્વયંને પ્રશાન્ત-શાંત સ્વરૂપ બનાવે અને અન્ય આત્માઓને મનસા-વાચા-કર્મણા શાંત કરે. કૂવામાં હશે તો હવાડામાં આવશે. માટે સેવાધારી આત્માઓ બાબા સમાન શાંત સ્વરૂપ બની અશાંત આત્માઓને શાંતિનું દાન કરે.

શક્તિ - સાકારી સૃષ્ટિના રંગમંચ પર પાત્રો ભજવતાં આત્માઓ અંતિમ શો કરી રહ્યા છે. અંતિમ પડાવના સમયે બધા આત્માઓ થાકી ગયા છે. તેમની આઠેય શક્તિઓ ક્ષીણ થઈ ગઈ છે. તેમને અન્ય શક્તિશાળી આત્માઓના સહારાની જરૂર છે. તેમનો હાથ પકડો, તમે તો સર્વ

શક્તિવાન પિતાના સંતાન છો. માર્ટર સર્વશક્તિવાન છો. અશક્ત આત્માઓને સેવા આપો. શિવબાબાએ તમને સબળ પરખશક્તિ આપી છે. તદ અનુસાર સેવા કરો.

સેવાનિષ્ઠ - હોલી હંસ સદા સેવાધારી છે. અથક સેવાધારી છે. હોલી હંસ પહેલાં શિવબાબાનો અમૂલ્ય વારસો મેળવી લેશે. શિવબાબાની યાદ અને બાબાના સાથે યોગથી શિવબાબાના ખજાનાથી ભરપૂર થશે. શિવબાબાએ આપેલા અનેક વરદાનો પૈકીના એક વરદાન-મહાદાની ભવ મુજબ જરૂરતમંદ આત્માઓને તેમની આવશ્યકતા અનુસાર દાન કરતો રહેશે. દુઆઓ લેતો રહેશે. શ્વેતરંગ, શ્વેત પરિધાન, શ્વેત પવિત્રતા, શ્વેત ખજાનો, શ્વેત ધન, હોલી હંસની ઓળખ છે. હોલી હંસનો ચારો છે - મોતીનો. દૈવી ગુણો, શાંતિ, પવિત્રતા, દિવ્યજ્ઞાન અને દિવ્યશક્તિઓ એ હોલી હંસના આભૂષણો છે. હોલી હંસનું કામ છે - આત્માઓની સેવા અને સેવા માટે શક્તિ ભરનાર છે - શિવબાબા. હોલી હંસની પાંખો છે - જ્ઞાન અને શક્તિ.

હોલી હંસ તેની જ્ઞાનેન્દ્રિયોથી પણ પવિત્ર હોય. મન દ્વેષભાવ રહિત શુદ્ધ આત્મિક પ્રેમભાવ સહિત અનેક આત્માઓના કલ્યાણ કરવાના વિચારોમાં પ્રવૃત્ત હોય. બુદ્ધિ સત્યમાર્ગ અને સત્ય કર્મોનો નિર્દેશ કરવાવાળી હોય. કટુવચન કોઈ પણ સંજોગોમાં ઉત્પન્ન ન કરનારી હોય. દ્રષ્ટિ પવિત્ર અને કલ્યાણકારી હોય. એવા દિવ્ય હાથ કે જેનાથી દુષ્કર્મ ન થાય. પાપ ન થાય, કાન વેરભાવ કે ઈર્ષાના શબ્દો સાંભળનાર ન હોય, આવા પવિત્ર ઈન્દ્રિયોના કર્મો જ આત્માને હોલી હંસ બનાવશે. હોલી હંસ ઉડતી કલાથી ભરપૂર હોય છે. શક્તિથી ભરપૂર હોય છે. અતિવેગવાન હોય છે. સાકારી સૃષ્ટિથી સૂક્ષ્મ સૃષ્ટિ, સૂક્ષ્મ સૃષ્ટિથી નિરાકારી દુનિયામાં પહોંચતાં માત્ર

સેકંડો જ લાગે છે. આત્મા તો એક રોકેટ છે. હોલી હંસ અતિ વેગથી ઉડી શકે છે. પરંતુ સાવધાની માયાથી રાખવાની છે. માયા તક જોઈને જ વાર કરનારી, પાંખો કાપનારી છે. પવિત્ર બનો, યોગી બનો, હોલી હંસ બનો, દરેક આત્મા પ્રત્યે ગાઠ પ્રેમથી બંધાઈ જાઓ. મારો ભાઈ દુઃખી તો તેને સહયોગ આપી સંવેદનાથી ભરપૂર બની જાઓ. બધા સેવાધારી આત્માઓ હોલી હંસ બને એવી શુભકામના શુભભાવના સહ.

॥ ઓમશાંતિ ॥

શાંતિની શક્તિ ધારણ કરો.

આપ આત્માઓનો સ્વધર્મ શાંતિ છે. પોતાના શાંત સ્વધર્મમાં સ્થિત રહીને, શાંતિના સાગર પિતા પરમાત્માની યાદમાં રહેવાથી એક સેકંડમાં અશાંત આત્માઓને શાંતિનો અનુભવ કરાવી શકો છો.

વર્તમાન સમયે મોટાભાગના આત્માઓને સુખથી પણ અધિક શાંતિ જોઈએ છે. તે એક ઘડી પણ શાંતિનો અનુભવ એટલો શ્રેષ્ઠ માને છે કે જાણે ભગવાનની પ્રાપ્તિ થઈ હોય. તો સેકંડમાં શાંતિનો અનુભવ કરાવનારા સ્વયં શાંત સ્વરૂપ સ્થિતિમાં સ્થિત રહો. પહેલાં સ્વયં શાંતિની શક્તિના અનુભવી બનો પછી બીજાઓને અનુભવ કરાવો.

કદી કોઈના સંસ્કારો સાથે ટક્કર લેવાની નથી. સંસ્કાર મેળવવાનો છે. જો બીજું કોઈ ગરબડ કરે તો પણ આપ શાંત રહો. આપ ગરબડ કરશો નહીં ઉલટાનું એને શાંતિનો સહયોગ આપો.

॥ ઐ શાંતિ ॥

બાબાની વૈવિધ્યસભર શિક્ષાઓ

બ્ર.કુ. રામલખન, શાંતિવન, આબુરોડ

જેમ બુદ્ધિરૂપી પગ, વિકારોરૂપી અગ્નિમાં ખૂંપેલા હોતા નથી, તેઓને સદગુરુ બાબા, સતત આંતરિક ખુશી બક્ષતા રહે છે. દિવ્ય જ્ઞાનનેત્રોથી, ભરપૂર સંતોષ આપી એમને પદ કોણીય કીમતી હીરે તુલ્ય બનાવે છે.

ભક્તિમાર્ગમાં આવાજ દેવી-દેવતાઓના મંદિરોમાં પદ પ્રકારના ભોગ લાગે છે. આ એજ આત્માઓ છે, જેઓ અત્યારના પુરુષોત્તમ સંગમયુગ પર, અવગુણી સંસાર સાગરમાં રહેવા છતાં, પદ પ્રકારના ગુણ ધારણ કરતાં, વિભિન્ન પ્રકારની સેવામાં સદા વ્યસ્ત રહે છે. ભોગી મનુષ્યો, ઈન્દ્રિયમિલન માટે સદા ઉત્કંઠિત રહેતા હોય છે, જ્યારે બહુમૂલ્યવાન હીરા બનવાવાળા આત્મા, નિરંતર, રુહાની ખુશી ફેલાવવા માટે, મનમંદિરમાં બાપદાદાની પાવન સ્મૃતિ સહજ અને સર્વદા રાખે છે. આવો સર્વથી ગુણ ગ્રહણ કરી, સ્વર્ણિમ, સ્વર્ણિલ મહેલો તથા દૂધ, ઘી, ફળ, ફુલોથી ભરપૂર સંસાર કેવી રીતે બનાવે છે, તે જોઈએ. શિવબાબા....

(૧) હઠયોગીયો પાસેથી શિક્ષા - બાબા કહે છે હઠયોગી બાળકો, સ્વયંના કુસંસ્કારોને બદલવા માટે ચમત્કારિક ટેંગથી, હઠપૂર્વક શ્વાસ રોકે છે, (પ્રાણાયામ), અગ્નિ વા પાણી પર ચાલવાની ચાતના વેઠે છે, પોતાના ઈષ્ટ દેવોનું ધ્યાન ઘરે છે અને ‘અહમ બ્રહ્માસ્મિ શિવોહમ્’ કહી પોતાને ભ્રમિત કરતા રહે છે પરંતુ સ્વયંને સંતુષ્ટ તથા પાવન બનાવવા માટે, જ્ઞાનસહિત પરમપિતાની પાવન સ્મૃતિ, જીવનમાં ધારણ કરી શક્તા નથી. તેઓની હાલત જોઈને આપણે ‘बीस नाखूनों का जोर’ યાને સંપૂર્ણ ધગશથી ઈશ્વરીય

સેવા અને પરમાત્મ સ્મૃતિમાં નિરંતર રત રહેવું જોઈએ.

(૨) ઝવેરીઓ પાસેથી શિક્ષા - સાચા ઝવેરી તરત જ પારખી લે છે કે આ સાચો બે દાગ હીરો છે કે નકલી હીરો છે. આ ઈશ્વરીય જ્ઞાન રત્ન તો આવા હીરા - મોતીઓથી પણ મૂલ્યવાન છે. રત્નાગર, સોદાગર, બાબા, વિકારી બુદ્ધિ દ્વારા કમાયેલા પથ્થર લઈ, બદલામાં અણમોલ અપાર જ્ઞાન રૂપી રત્ન આપે છે, જે કદી પણ ખૂટતાં નથી પરંતુ વહેંચવાથી વધે છે.

(૩) રત્નાગર પાસેથી શિક્ષા - બાબા, સાંસારિક શ્રૃંગારોને છોડી, સાચા જ્ઞાન રત્નોના સોદા કરવાની સ્મૃતિ અપાવે છે. અત્યારે આપણે જેટલા પોતાનો તથા બીજાઓનો રુહાની શ્રૃંગાર કરીશું અને કરાવીશું, તેટલા જ સતયુગમાં સ્વર્ણિમ રત્નજડિત મહેલોમાં રહીશું.

(૪) સોદાગર પાસેથી શિક્ષા - ભક્તિમાં આપણે ભગવાન પાસે માંગીએ છીએ પરંતુ બાબા કહે છે, ‘વણમાંગયે મોતી મળે, મળે ન માંગી ભીખ’. બાબા વાચદો કરે છે કે તમે જો પાંચ વિકારો રૂપી ખોટા સિક્કા આપશો, તો તેના બદલામાં ૨૧ જન્મોની બાદશાહી મળશે. બાબા, સુદામાનું દ્રષ્ટાંત આપી, કખપન લઈ લખપન આપે છે. કહે છે, જે વાવે તે લણે.

(૫) શહેનશાહો પાસેથી શિક્ષા - રાજા, મહારાજાઓનું ઊઠવું, બેસવું, બોલવું, ચાલવું, ખાવું, પીવું આ બધું રોચલ રીતનું હોય છે. પવિત્ર અને સાફ દિલવાળા બાળકો જ વિષ્ણુના ગળાની માળા બને છે. જેઓ દિલ લગાવી, શરીરની પણ પરવા કર્યા વગર, સેવામાં રત રહે છે, તેઓ જ

વિઘ્ન વિનાશક નવરત્નોમાં ગણાય છે.

(૬) સોની પાસેથી શિક્ષા - જેવી રીતે સોની, સામાન્ય, અશુદ્ધ સોનાને, શુદ્ધ કરવા કોઈ ધાતુ સાથે મેળવી ભઠ્ઠીમાં તપાવે છે જેથી ધાતુની સાથે સોનામાંનો મેલ, અશુદ્ધિ નીકળી જાય છે. તેવી રીતે બાબા આપણને યોગભઠ્ઠીમાં તપાવી, આપણામાં રહેલા ક્રુસંસ્કારોને કાઢી, બેદાગ હીરા તુલ્ય બનાવે છે. યોગ ભઠ્ઠી દ્વારા વિકારો રૂપી ખાદ દૂર કરી, આપણું ગુમાવેલું રાજ અને તાજ ફરીથી અપાવે છે.

(૭) ફેરિયાઓ પાસેથી - જેમ પુરાણા ફાટેલા કપડાં કે વાસણો લઈ, ફેરિયાઓ, તેની અવેજમાં નવા કપડાં વા વાસણ આપે છે. તેવી જ રીતે બાબા આપણા પુરાણા શરીર પાસે, ઈશ્વરીય સેવા કરાવી, તેના બદલામાં સતયુગી દેવી નિર્વિકારી કાયા આપે છે. રત્નજડિત, કાંચન ચાને સોનાના મહેલ અને ધ્યારા સંબંધો આપે છે.

(૮) કથાવાચક પંડિત પાસેથી - શબ્દજાળથી શિષ્યો બનાવી, દર દર ભટકવાને બદલે, પહેલાં પોતાને પછી બીજાઓને પણ ષટ્વિકારોથી મુક્ત કરવાના છે. અનુચિત સેવા લેવાવાળા જન્મોજન્મ માટે કર્મબદનમાં જકડાઈ જાય છે.

(૯) માળી પાસેથી - ખૂબ પરિશ્રમ, સાચવણી અને સંભાળ દ્વારા કુલવાડી જ્યારે ખીલી ઊઠે છે ત્યારે માળીનું મન કેટલું પ્રસન્ન થઈ જાય છે. તેમ બાબા માયારૂપી પક્ષીઓ અને વિકલ્પો રૂપી આંધીઓથી બચાવી, કાંટારૂપ માનવીઓને ફરિસ્તા સો દેવતા સ્વરૂપ શૃંગારિત કરે છે. જેમ અનેક કુલોના સંગઠનથી ગુલદસ્તો - માળા વા બગીચો શોભાયમાન બને છે તેવી જ રીતે આ ઘરાને આપણે અલ્લાહનો બગીચો બનાવવાનો છે.

(૧૦) કરણીગોર બ્રાહ્મણ - સંસારના મહામૃત્યુ પહેલાં આપણે પુરાણા સાજ - સમાન, વિશ્વ કલ્યાણ અર્થે, ઈશ્વરીય સેવામાં લગાવી દેવા જોઈએ. દુન્યવી બ્રાહ્મણ લગ્ન કરાવવાની દક્ષિણા લઈ સંસારી બનાવે છે. પરંતુ આપણે તો પતિતપાવન પરમાત્માની મહિમા સંભળાવી, મનુષ્યોના જીવનનો સંબંધ, સદ્ગતિદાતા સાથે જોડાવવાનો છે. સાચો બ્રાહ્મણ તેને જ કહેવાય જે સત્ય નારાયણની સત્ય કથા સંભળાવ્યા વગર ભોજનને પણ હરામ માને.

(૧૧) મહેતર - ભંગી - બાબા કહે છે કે જેઓ કામાતુર છે, તેઓ કચરા ઊઠાવવાવાળા મહેતરથી પણ બદતર છે. કારણ કે તેઓનું ધ્યાન હંમેશા મનુષ્યના ગંદકીથી ભરેલા અંગો પર જ લટ્ટુ રહે છે. કામ, ક્રોધનું ભૂત સવાર હોવાને લીધે તેઓની દ્રષ્ટિ, વૃત્તિ, કૃતિ અને શરીર મલેચ્છ સમાન બની જાય છે. જો કોઈ લઘુ શંકા કર્યા બાદ સ્નાન આદિ કરી સ્વચ્છ બનતા નથી, તેઓ પણ અશુદ્ધ છે.

(૧૨) ચમાર - ફક્ત ચામડાનું કામ કરનાર જ ચમાર નથી પરંતુ વાસ્તવમાં કાળા-ગોરા, સુન્દર-કુરૂપ, વૃદ્ધ-જવાન, નર-નારી, ઊંચ-નીચ એવી દૃષ્ટિથી વ્યવહાર કરનારા પણ છે. સાચા બ્રાહ્મણ તેને જ કહેવાય જે દ્રષ્ટિ વૃત્તિથી પર રહી વ્યવહાર કરે.

(૧૩) કસાઈ-જલ્લાદ - કસાઈ, જીવ-પ્રાણીની હત્યા કરી એક જન્મ માટે દુઃખ આપે છે જ્યારે કામ કટારી ચલાવવાથી આત્મા જન્મ જન્માંતર માટે પતિત બને છે. કામી, ક્રોધી કેવળ બીજાઓની જ હિંસા નથી કરતા, પરંતુ સ્વયંના આત્માની પણ હિંસા કરી, પતિત બનાવે છે.

(૧૪) વકીલ - બેરીસ્ટર - કાનૂની દલીલ પેશ કરતી વખતે, જો કોઈ વકીલ, મહત્વપૂર્ણ

કાનૂની હકીકત જજને બતાવવાનું (મૂલી જાય, તો કોઈને મોતનો દંડ પણ અપાવે છે. આપણે બાળકોએ સહી સમય પર સત્ય પોઈન્ટ સંભળાવી, ધર્મરાજાના દંડ, ગર્ભ જેલ તથા ચમની ફાંસીથી પતિત આત્માઓને મુક્ત કરાવવાના છે.

(૧૫) ડોક્ટર - કમ્પાઉન્ડર - રોગોનું મૂળ એવા વિકારોની સર્જની કરવા, આપણે અનેક રૂઠાની હોસ્પિટલ ખોલવાની છે. પતિતોને જ્ઞાનરૂપી પરમ ઔષધિ, યોગરૂપી ઈન્જેક્શન લગાવી, કુસંગથી બચાવવા ‘ક્વારન્ટાઈમ’માં રાખવાના છે. કામના વાર પર, ક્રોધની અશાંતિ પર, મોહના ઘાવ પર, અહંકારના નશા પર અને લોભની જલન પર, કમ સે કમ તરત જ ફર્સ્ટ એઈડ કરવાની છે.

(૧૬) જીવન વીમા - જેઓ પોતાનું સર્વસ્વ પરમાત્માને હવાલે કરી, શરણાગત સ્વીકારી લે છે, તેઓ એકવારમાં સામટું જ જિંદગીભરનું પ્રીમીયમ ભરી દે છે... તેઓને જન્મ-જન્માંતરને માટે સતોપ્રદાન, અસીમ ધનધાન્ય, સુખશાંતિ પ્રાપ્ત થઈ જાય છે. બોમ્બ દ્વારા સર્વનાશ થાય તે પહેલાં જમા કરી, ફિક્કર સે ફારિંગ યાને બેગમપુરના બાદશાહ બની જાઓ.

(૧૭) કદમ કદમ પર ફોલો કરવું - લગ્નના રિવાજ પ્રમાણે પતિ સાથે પત્નીની છેડાછેડી જોડી, પતિના કદમ પર કદમ મૂકી ચલાવવામાં આવે છે. પતિઓના પણ પતિ પરમાત્મા સાથે મનથી લગની લગાવવી એજ સાચી છેડાછેડી બાંધવાની છે. એમની દિવ્ય શિક્ષાઓને આપણે કદમ કદમ પર ફોલો કરવું એજ કદમથી કદમ મિલાવી ચાલવા બરાબર છે.

(૧૮) ઘૂંઘટ કાઢવાની પ્રથા - પવિત્ર કન્યાને વડીલો આગળ નમવું પડતું નથી પરંતુ કામ સંબંધ (લગ્ન)માં બંધાયા બાદ જ, મોટું છુપાવવા, ઘૂંઘટ

કાઢવો પડે છે. અને બધા વડીલો આગળ ઝુકીને ચરણ સ્પર્શ કરી, પોતાના પતનની કબુલાત કરવી પડે છે. સતયુગમાં યોગબળથી જન્મ લેતા હોવાને લીધે બધા જ મહાત્મા કહેવાય છે.

(૧૯) શિવની બારાત - જ્યારે બધા જ આત્માઓના, ગુણ, કર્મ, સ્વભાવ, ભૂત-ચુડેલ અને અસુરો જેવા બની જાય છે. કોઈપણ સંબંધમાં ધર્મનો નેજો જળવાતો નથી તેવા સમયે શિવ, સર્વ આત્માઓની બારાતના દુલ્હા બની લેવા આવે છે.

(૨૦) જ્ઞાનરૂપી તલવાર - ગીતામાં પણ બતાવ્યું છે કે કામરૂપી મહાશત્રુને જ્ઞાનરૂપી તલવારથી જીતવો જોઈએ. એની યાદગાર રૂપે બારાત-બાનની આગળ જાગતી જ્યોત સમાન શિવબાબાની સ્મૃતિરૂપ રામણદીવડો લઈ ચાલવાની પ્રથા છે.

(૨૧) સતી પ્રથા - જીવતે જીવ અગ્નિમાં પ્રવેશ કરવો એ ધર્માનુકૂલ નથી પરંતુ હિંસા છે. જે પરમેશ્વર રૂપી પતિના પ્રેમમાં અગ્નિ દાહ જેવા કપરાં કપ્ટોને પણ સહન કરી લે છે તેનેજ સાચી સતી કહેવાય. તેજ પરમેશ્વરના ધામ યાને પરમધામમાં જઈ, સ્વર્ગમાં વિધવાપણું લોકલાજ અને કુટુંબિથી બચી જાય છે.

(૨૨) તિલક - બિન્દી અથવા તિલકને વિનાશી શોભાના રૂપમાં લગાવે છે. પરંતુ એ તો અવિનાશી આત્માની યાદગાર છે. સર્વને ભુકુટી રૂપી કુટિયામાં જોવા એ આપણા બ્રાહ્મણોનો સાચો ધર્મ છે.

(૨૩) મુખમાં ગંગાજળ - આ કલિયુગમાં મનુષ્યના શ્વાસનો કોઈ ભરોસો નથી તેથી નિત્ય જ્ઞાનરૂપી ગંગાજળનું પાન કરતા રહેવું જોઈએ.

(૨૪) મૃત્યુ યાત્રા સ્મશાનયાત્રા - આ સંસાર એક બેહદનું સ્મશાન બનવાનું જ છે તેથી જીવતે જીવ આપણા પગ નર્કમય સંસાર તરફ અને મુખ

શિવબાબા રૂપી સ્વર્ગ તરફ જ હોવું જોઈએ. જીવતે જીવ આત્માદીપ પ્રગટાવવાનો છે નહિં કે મૃત્યુ પર દીપક જલાવવાથી રાહ મળશે એમ માનવું.

સતયુગમાં ઉચ્ચ પદ મેળવી શકતા નથી.

(૩૦) સ્વયં મહેનત કરી દાખલો બેસાડવો -

સેવા - સેવા - સેવા બધાને રુહાની સુખ આપવા માટે જ એના વિચારો ચાલતા રહેતા હોય છે. બાબા કહે છે, કંચન કાયા ત્યારે જ મળશે, જ્યારે અસમર્થ હોવા છતાં સમર્થ બાપના સહયોગથી વિશ્વનું નવનિર્માણ કરીશું, યજ્ઞના કણ કણ સાથે પ્રેમ રાખો.

(૩૧) ખુશીમાં લાવી હળવા કરવા -

બાબાની મધુર પ્રસન્નતા જોઈને આત્માઓની ખુશીનો પારો ચટ્ટી જાય છે. બાબા કહે છે આપ આત્માઓ જ બ્રાહ્મણકુલ ભૂષણ, રાજબ્રહ્મિ, રાજયોગી, ઈશ્વરીય કુળના છો. સર્વ સમર્થ બાપ આપની સાથે છે તેથી વિજયનું તિલક આપના શિરે લાગેલું જ છે. બાબા વિઠ્ઠોને ઉચ્ચ પદની નિશાની, પરીક્ષાઓને ઉચ્ચ પુરુષાર્થ માટેની પ્રતિક્રિયા અને તોફાનોને તોહફા બતાવે છે. બસ, ઈશ્વર પિતાને સાથે રાખી આ સૌને પાર કરો તો કદમ કદમમાં પદ્મોની કમાણી થશે.

(૩૨) વૃક્ષ છોડ દ્વારા શિક્ષા -

કોઈનામાં નમ્રતા ન જોતાં બાબા સમજતા કે એના પર ફળ કે ફૂલ લાગ્યા નથી. જે આત્મામાં જ્ઞાનરૂપી રસ ભરાઈ જાય, યોગથી પાક્કા થઈ જાય, તેને બાબા ફળ માને છે.

(૩૩) મોર - ટેલ દ્વારા શિક્ષા -

બાબા કહે છે રાષ્ટ્રીય પક્ષી મોર અત્યારે પણ સતયુગી પવિત્રતાનું પ્રતીક છે. બાળકો, આપ પણ મોર મુકુટધારી બનવા માટે, આ જન્મમાં યોગી અને નિર્વિકારી બનો તો તમને સતયુગમાં તાઉસીતપ્ત મળશે.

(૩૪) હંસ - બાળકો આપ જ હંસ માફક

જ્ઞાનગુણોના મોતી ધારણ કરતા રહો છો. તમારે ગંદકી ખાવાવાળા બગલાનો સંગ કદી ન કરવો.

(૨૫) જન્મ સમયના રિવાજો -

જેવી રીતે અપરાધી જેલમાંથી છુટતાની સાથે જ પાછો અપરાધ કરવા લાગે છે તેવી જ રીતે મનુષ્ય ગર્ભ જેલમાંથી નીકળતાની સાથે જ ત્યાંના (ગર્ભ) વાયદા ત્યાં જ રાખે છે. સચેત થતાંની સાથે જ સંસારના ચટાકામાં જોડાઈ જાય છે. ધર્મરાજ બાબા ગર્ભ જેલ અને લૌકિક જેલમાંથી ૨૧ જન્મો માટે છોડાવવા આવ્યા છે, ત્યારે ઈશ્વરીય જન્મસિદ્ધ અધિકાર લેવા માટે સ્વયંને ઈશ્વરીય સ્મૃતિમાં રાખો.

(૨૬) ગુણોની પરખ -

કોઈને પોતાના ગુણ અનુસાર સેવા મળી જાય તો એમાં એ એવા વ્યસ્ત થઈ જાય છે કે એના પુરાણા સંસ્કારને બહાર આવવાનો સમય જ મળતો નથી.

(૨૭) પ્રેમ સન્માન સાથે આગળ વધારવાની

રીત - બાબાના રૂહાની સ્નેહમાં આત્માઓ જાન વ્યોષાવર કરવા તૈયાર થઈ જાય છે. બ્રહ્મિમુનિઓ અને શાસ્ત્રો, ગૃહસ્થી પાસે બ્રહ્મચર્યનું પાલન કરાવી ન શક્યા, તે કામ બાબા બચ્ચે બચ્ચે કઠી કરાવી લે છે.

(૨૮) સાચા પિતા -

મધુવનથી વિદાય વેળા બાબા કહે છે - ખુશ ખૈરાતના સમાચાર લખતા રહેજો... બાબાની દાઢીની લાજ રાખજો. મનકે હારે હાર, મનકે જીતે જીત..

(૨૯) મર્યાદા શીખવવી -

કોઈની કોઈપણ ખામીને ઓછી કરવી અને અસમર્થતાને, આપણા સામર્થ્ય દ્વારા પૂરી કરવી એ આપણા બાબાના બાળકોનું કર્તવ્ય છે. જે બાળકો, માયાને વશીભૂત થઈ સંશયાત્મા બની કોઈને કોઈ ભૂલ કરતા રહે છે, તેઓને માટે બાબા કહે છે કે તેઓ

(૩૫) ભ્રમરી - જેવી રીતે ભ્રમરી કોઈપણ કીડાને ભૂં ભૂં કરી પોતાના સમાન બનાવી દે છે. તેવી રીતે આપ બ્રાહ્મણો પણ વિકારી મનુષ્યોને જ્ઞાન યોગ શિખવતા શિખવતા આપ સમાન નિર્વિકારી જીવન જીવતા શીખવી દો.

(૩૬) પતંગિયા - કોઈ કોઈ પતંગિયા દીપકની જ્યોતમાં સળગી જઈ મરી જાય છે જ્યારે કેટલાક જ્યોતની આસપાસ ફેરફાર કરી ફરી ચાલી જાય છે. તેવી રીતે કોઈ કોઈ આત્મા જાગંતિ જ્યોત શિવ પર તન-મન-ધનથી વ્યોહાવર થઈ પોતાનું સર્વસ્વ સફળ કરી લે છે જ્યારે કેટલાક તો પાસે આવીને પણ પાછા ચાલી જાય છે.

(૩૭) સાપ - સાપ જેમ પોતાની કાંચળી આસાનીથી છોડે છે તેવી રીતે યોગાભ્યાસ દ્વારા આપણે શરીરનું ભાન ભૂલતા શીખવાનું છે, ત્યારે જ સતયુગમાં પુરાણા શરીરને કષ્ટ વગર વસ્ત્રની માફક છોડી શકીશું. સંન્યાસી, નારીને નાગિન કહે છે, તો નર નાગ કહેવાય ને ?

(૩૮) કાયબો - જેવી રીતે કાયબો પોતાના નિત્ય કર્મ પતાવી, પોતાના અંગોને સમેટી લે છે તેવી જ રીતે તમારે પણ આવશ્યક વ્યવહાર પૂરો કરી, દેહથી ન્યારા બની, બાબાની સ્મૃતિમાં સમાઈ જવાનું છે.

(૩૯) મધમાખી - સર્વ મધમાખી પોતાની રાણી માખીની પાછળ પાછળ જાય છે તેવી રીતે કલ્પના અંત વખતે સર્વ આત્માઓ સદ્ગુણોના સાગર શિવબાબાની પાછળ પાછળ પોતાને ઘેર - પરમધામ ચાલી જશે.

(૪૦) ઊંટ પક્ષી - જેમ ઊંટ-પક્ષી કંઈ પણ કામ કરવા તૈયાર નથી હોતું, ફક્ત વાતોના વડા જ કર્યા કરે છે તેમ આજસુ મનુષ્યો ધારણામાં પરિપક્વ થતા નથી. કોઈ ને કોઈ બહાના જ બતાવ્યા કરે છે.

(૪૧) ચાત્રક - જેવી રીતે ચાત્રક વરસાદના પાણી વિના અને માછલી દરિયાના પાણી વિના વલવલે છે તેમ જ્ઞાનના ચાત્રક આત્માઓ જ્ઞાન ધારણ કરી, એની વર્ષા કર્યા વગર એક દિવસ પણ રહી શકતા નથી.

(૪૨) પોપટ - પોપટ માફક જ્ઞાન સાંભળી, બીજાઓને પણ સંભળાવ્યા કરો નહિ તો બુદ્ધિને તાણુ લાગી જશે.

(૪૩) લગામ વગરનો ઘોડો - જ્ઞાન લીધા પછી પણ શિવબાબાની આજ્ઞા અનુસાર ચાલતા નથી તેઓ બેલગામ ઘોડા જેવા છે. જેઓ છુટા થઈ, ભાગી જઈ, ખાડામાં પડી જાય છે.

(૪૪) વાંદરો - વાંદરામાં પાંચે વિકાર પ્રબળ હોય છે. એનું બાળક મરી જાય તો પણ વાંદરી એને છાતીએ લગાવી ફર્યા કરે છે અને હાથી જેવા મોટા પ્રાણી સામે પણ ઘૂર ઘૂર કરે છે.

(૪૫) કામી ફૂતરો - ફૂતરામાં વાસના અધિક પ્રમાણમાં હોય છે. એવા ફૂતરા જેવા મનુષ્ય પરમપિતા પરમાત્માને ભૂલી GODના બાળકો DOG જેવા બની જાય છે.

(૪૬) વીંછી - સતયુગમાં સંતતિ યોગબળથી ઉત્પન્ન થતી હોવાથી દુઃખમયી નથી હોતી. જેમ વીંછી નરમ ભાગ પર જ, ડંખ મારે છે તેમ તમે પણ ચાત્રક આત્માઓને જ જ્ઞાન રત્નનું દાન કરો.

(૪૭) ચામાચીડિયું - જ્ઞાન સૂર્ય પરમાત્માના અવતરિત થવા છતાં જેની બુદ્ધિમાં જ્ઞાન ઊતરતું નથી તેઓ ઉલ્ટા લટકતા ચામાચીડિયા જેવા છે. તેઓ કલ્પનું આયુષ્ય લાખો વર્ષોનું અને ગીતાના ભગવાન દેહધારી માની લેવાને કારણે ભગવાનના અવતરણને જ માનતા નથી.

(૪૮) તીડ - જેમ તીડનું ઝુંડ બીજાઓની

પેતીવાડીને સાફ કરી નાખે છે એની માફક જ્ઞાનવાન કાંઈ બીજાની કમાઈનું ખાતા નથી.

(૪૯) ગઘેડો - બાબા કહે છે કે ગઘેડાને ગમે તેટલો શૃંગાર કરો તો પણ તે ધૂળમાં આળોટી પડે છે તેમ કેટલાંક મનુષ્યો જ્ઞાનગુણોની ગમે તેટલી પણ સમજ આપો છતાં વિકારોરૂપી ધૂળથી લથપથ થઈ જાય છે.

(૫૦) માયા અજગર - બાળકો, કદમ કદમ પર માયાથી સાવધાન રહેવા બાપનો હાથ અને સાથ કદિ નહિ છોડો, જો હાથ છોડી દેશો તો માયા અજગર વિકારોમાં જકડી લેશે.

(૫૧) ગજગ્રાહ - જેવી રીતે હાથીને સ્વદર્શન ચક્ર દ્વારા માયારૂપી મગરની જકડમાંથી છોડાવ્યો તેવી રીતે બાબાની મહાનતાઓનું સ્મરણ કરતા રહો તો માયા મગર પકડી શકશે નહીં.

(૫૨) હનીમૂન - દુન્યવી હનીમૂનમાં તો કામની ગર્તામાં પડી વધુ દૂષિત બનતા રહે છે. પરંતુ બાબા તો ચંદ્રમાની શીતળતા અને મધની મીઠાશ કરતાં પણ વધુ મીઠા છે. તેથી દિલદિમાગ સહિત બાબાની સાથે બુદ્ધિયોગ જોડી પ્રસન્નતા પામો.

(૫૩) શાસ્ત્રો - લોકો કહે છે કે બ્રહ્મા-કુમારીઓ શાસ્ત્રમાં માનતી નથી પરંતુ બાબા કહે

છે અમે તો શાસ્ત્રોમાં કચેલી દેવી-દેવતાઓની અને પરમાત્માની ગ્લાનિને માનતા નથી અમે પવિત્ર બની દિવ્ય ગુણ ધારણ કરીએ છીએ.

(૫૪) સન્યાસી - સન્યાસી તો ઘરબાર છોડી પત્નીને વિધવા બનાવી જંગલમાં ભાગી જાય છે. બાબા તો ગૃહસ્થમાં રહેવા છતાં જ્ઞાનયોગ દ્વારા સ્વર્ગ બનાવવાની શિક્ષા આપે છે.

(૫૫) વિશ્વબંધુત્વ - લોકો ફક્ત કહેવા ખાતર કહે છે કે વિશ્વ એક પરિવાર છે, હિન્દી ચીની ભાઈ-ભાઈ છે. પરંતુ વાસ્તવમાં એક બીજાનું ખૂન કરતા પણ અચકાતા નથી. જ્યારે બાબા કહે છે કે સૌ આત્મા એક જ પિતાના બાળકો ભાઈ-ભાઈ છો, અને એક જ ઘરના વાસી છે. આત્મા-આત્મા ભાઈ-ભાઈ એજ રાજયોગની શિક્ષા છે.

(૫૬) સાદું જીવન ઉચ્ચ વિચાર - નેતાઓના સફેદ પોષાકને લોકો સાદુ જીવન માને છે પરંતુ નેતાઓ પતનની ગહન ગર્તામાં ડૂબતા રહે છે. જ્યારે બાબા હંમેશા કહે છે - ન ઊંચ ઠાઠમાઠવાળા કપડાં પહેરો, ન એવું ખાઓ, ન એવા ભવ્ય નિવાસો બનાવો. જો સિમ્પલ, સ્વચ્છ, સુંદર રહીશું તો નિઃસંકલ્પ બની, ઊંચે તે ઊંચા બાપની યાદમાં રહી, ઊંચી સેવા દ્વારા, ઉચ્ચ પદ પ્રાપ્ત કરીશું.

અનુવાદ - બી. કે. પરિમલભાઈ, ખોરજ

॥ ઓમશાંતિ ॥

સાચા સ્નેહી બનો

સ્નેહ જ સંપૂર્ણ બનાવે છે. જેના પ્રત્યે સ્નેહ છે એના સમાન બનવાની મહેનત કરવાની છે. જે જેટલી મહેનત કરે છે તે એટલો જ સ્નેહી બને છે. સમય પર સ્નેહીએ કરેલી મહેનતની યાદ આવે છે. જે મહેનત કરે છે એને દરેક સ્નેહની નજરથી જુએ છે.

(પેજ નં. ૨૫નું અનુસંધાન) મનને શાંત

સિદ્ધિ માટે ખૂબ જ ઉપયોગી થઈ પડશે. આ ક્રિયા વારંવાર કરવાથી મનની ચંચળતા ઓછી થઈ જશે અને મનને એકાગ્ર કરવું સહેલું બનશે. રાજયોગના અભ્યાસમાં પણ આ રીતે એકાગ્ર થયેલા મનને મસ્તિષ્કના કેન્દ્રબિંદુ પર સ્થિર કરી, આત્મદર્શન કરી આત્મચિંતનમાં સરળતાથી સ્થિર થઈ જવાશે. ॥ ઓમશાંતિ ॥

મનને શાંત, સ્થિર તેમજ એકાગ્ર કરવાની સરળ વિધિ

બ્ર.કુ. પ્રફુલ્લચંદ્ર શાહ, નડિયાદ

મનની ચંચળતા એ આજના સમયે સર્વને સ્પર્શતી સમસ્યા છે. પછી તે બાળક, વિદ્યાર્થી, નોકરી-દંધો કરતી વ્યક્તિ હોય કે નિવૃત્ત વૃદ્ધ કેમ ન હોય ? આજનું મનોવિજ્ઞાન પણ કહે છે કે આજના મનુષ્યની મનોદશા એવી છે કે તે એક મિનિટમાં ૨૦ થી ૩૦ જેટલા વિચારો કરે છે. એટલે કે તેના મનમાં દિવસ દરમિયાન ૩૦,૦૦૦ થી ૪૫,૦૦૦ જેટલા વિચારો ઉત્પન્ન થાય છે. આટલા મોટા પ્રમાણમાં ઉત્પન્ન થતાં વિચારોમાંથી ફક્ત ૧૫ થી ૨૦ % વિચારો જ તેના નિત્યક્રમ, અન્ય કાર્યો તેમજ તેની જવાબદારીઓ નિભાવવા અંગેના હોય છે. બાકીના ૮૦% વિચારો વિષાક્ત, નકારાત્મક કે વ્યર્થ હોય છે. તેમાં પણ વ્યર્થ વિચારોનું પ્રમાણ સૌથી ઊંચું હોય છે. જે તેના માટે બિલકુલ જરૂરી નથી. વ્યક્તિની જ્યારે આવી મનોદશા હોય ત્યારે મનને શાંત રાખવું કે સ્થિર રાખવું અઘરું બની જાય છે. આવી મનોદશામાં વ્યક્તિ પોતાની એકાગ્રતાની શક્તિને ગુમાવતો જાય છે.

આપણે સૌ જાણીએ છીએ કે કોઈ પણ કાર્ય પૂરી કાર્યદક્ષતા તેમજ ત્વરાથી સફળતાપૂર્વક સમ્પન્ન કરવું હોય તો એકાગ્રતાની શક્તિ અત્યંત આવશ્યક છે. અર્જુન જેવી એકાગ્રતા આજે આપણને ક્યાંય દેખાતી નથી. પરંતુ આપણે નિરાશ થવાની પણ જરૂર નથી. ભારતીય સંસ્કૃતિનું યોગનું વિજ્ઞાન મનને શાંત, સ્થિર તેમજ એકાગ્ર કરવા માટે તમને મદદરૂપ થઈ શકે છે. યોગનો નિયમિત અભ્યાસ આપણા મનની એકાગ્રતામાં ચોક્કસ વૃદ્ધિ કરશે. આવો, આપણે યોગાભ્યાસના ભાગરૂપે એક શિથિલીકરણની ક્રિયા દ્વારા મનને શાંત, સ્થિર તેમજ એકાગ્ર

કરવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

દીર્ઘ શ્વસન દ્વારા શિથિલીકરણ

સર્વપ્રથમ આ ક્રિયા કયા સિદ્ધાંત પર કામ કરે છે તે સમજી લઈએ. મનને શાંત તેમજ સ્થિર કરવા મનના વિચારોની ગતિને તેમજ તેની ચંચળતાને ઓછી કરવી જરૂરી છે. આપણા સૌનો અનુભવ છે કે આપણા વિચારોની ગતિને તેમજ શ્વાસની ગતિને સીધો સંબંધ છે. જ્યારે આપણે આવેશ કે આવેગમાં આવી જઈએ છીએ ત્યારે આપણા શ્વાસોશ્વાસની ગતિ વધી જાય છે. તેનાથી વિપરીત જ્યારે આપણે નિશ્ચિંત થઈ આરામથી બેઠા હોઈએ છીએ. ત્યારે આપણા શ્વાસોશ્વાસની ગતિ ધીમી પડી જાય છે. આ સિદ્ધાંતને આધારે જો આપણે આપણાં શ્વાસની ગતિને આપણાં પ્રયાસથી ઓછી કરી દઈએ તો તેની અસર આપણાં વિચારોની ગતિ તેમજ ચંચળતા પર પડશે અને મન શાંત થશે તેમજ સ્થિર થશે. ઊંડા ઊંડા શ્વાસ લેવાથી શ્વાસની ગતિમાં ઘટાડો થશે અને તેની અસર મનની સ્થિરતા પર પડશે. દીર્ઘ શ્વસન દ્વારા શિથિલીકરણની આ પદ્ધતિના અભ્યાસ માટે સર્વ પ્રથમ નીચે દર્શાવેલ કોઈ પણ એક સ્થિતિને અપનાવો.

સ્થિતિ નં. ૧ - બંજ્રે પગની સાદી પલાંઠી

વાળી જમીન પર પાથરેલા સ્વચ્છ આસન પર સુખાસનમાં બેસો. મેરુદંડ, ગર્દન અને માથું બિલકુલ સીધું રાખી ટકાર બેસવું. મનને એકાગ્ર કરવા માટે મહત્ત્વની જ્ઞાનમુદ્રા અપનાવવા બંજ્રે હાથના કાંડા ઘૂંટણ પર રહે તે રીતે હાથ રાખો. પહેલી આંગળી અને અંગૂઠાના છેડા અડકાડી વર્તુળ બનાવવું. બીજી ત્રણ આંગળીઓ બિલકુલ

સીધી રાખવી. આંખો અર્ધખુલ્લી રાખો.

સ્થિતિ નં. ૨ - આરામદાયક પુરશીમાં બેસો તથા તમારી કરોડને સીધી અને ટહાર રાખો. બંને પગ અને ઘૂંટણ વચ્ચે થોડું અંતર રાખો. તમારી એડીને અંદરની તરફ અને પંજાને બહારની તરફ ઢળેલા રાખો. હાથને કોણીમાંથી વાળી હાથના પંજાને એકબીજા પર મૂકી તમારા ખોળામાં રાખો. તમારું માથું સીધું રાખો. જેથી કરોડ અને ગરદન સુરેખ રહે. તમારું મુખ બંધ રાખો. આંખો અર્ધખુલ્લી રાખો.

સ્થિતિ નં. ૩ - બંને પગ સીધા રાખી, બંને પગ વચ્ચે થોડું અંતર રાખી શવાસનમાં ચતા સૂઈ જાઓ. બંને પગની પાની અંદરની બાજુએ રાખો અને પગના પંજા બહારની તરફ ઢળેલા રાખો. બંને હાથ સીધા રાખો તેમજ ઘડથી થોડા દૂર રાખો. હથેળી ખુલ્લી ચતી રાખો. તમારું મુખ બંધ રાખો. તેમજ આંખો બંધ રાખો.

ઉપરની કોઈપણ એક સ્થિતિમાં સ્થિત થયા બાદ બંને નાસિકાથી ઊંડા ઊંડા શ્વાસ લેવાનું શરૂ કરો. આપણી શ્વાસની સામાન્ય ગતિ એક મિનિટમાં ૨૦ થી ૨૨ શ્વાસની હોય છે. જેને ઘટાડી એક મિનિટમાં ૧૨ થી ૧૫ જેટલા શ્વાસ લેવાની કરી દો. આમ કરવાથી એક શ્વાસની ક્રિયા માટે સાડા ચાર થી પાંચ સેકન્ડ મળશે. આ સમય દરમિયાન નીચે પ્રમાણે ચાર ક્રિયાઓ કરવી.

બંને નાસિકા દ્વારા આશરે દોઢ સેકન્ડમાં અથવા ચાર કાઉન્ટ માટે શ્વાસ અંદર લો. શ્વાસને અંદર લેવાની ક્રિયાને **પૂરક ક્રિયા** કહેવામાં આવે છે. ત્યાર બાદ અડધી કે પોણી સેકન્ડ માટે અથવા બે કાઉન્ટ માટે શ્વાસને ફેફસામાં રોકી રાખો. આ થઈ **કુંભક ક્રિયા**. ત્યારબાદ આશરે બે સેકન્ડમાં અથવા પાંચ કાઉન્ટમાં શ્વાસને હળવેથી ધીરે ધીરે બંને નાસિકાથી બહાર કાઢો. આને **રેચક ક્રિયા**

કહેવાય છે. ત્યારબાદ શ્વાસનું બીજું નવું ચક્ર શરૂ કરતા પહેલાં અડધીથી પોણી સેકન્ડ અથવા બે કાઉન્ટ માટે થંભી જાવ. આને કહેવાય છે **સ્તંભક અથવા બાહ્યકુંભક ક્રિયા**.

શ્વાસની આ આખી ક્રિયાને પેટથી કરવાની છે. આથી તેને **ઉદરીય શ્વાસનક્રિયા** કહેવામાં આવે છે. જ્યારે તમે શ્વાસને અંદર લો ત્યારે પેટને હળવેથી બહાર આવવા દો અને જ્યારે તમે શ્વાસને બહાર કાઢો છો ત્યારે પેટને અંદર તરફ જવા દો. શ્વાસની રિધમ સેટ થયા બાદ હવે તમારું સમગ્ર ધ્યાન શ્વાસ પર કેન્દ્રિત કરી દો. સાક્ષીભાવે, શાંતચિત્તે, પ્રેમપૂર્વક અંદર જતા શ્વાસને તેમજ બહાર નીકળતા ઉચ્છવાસને જોયા કરો. ધ્યાન શ્વાસ પર કેન્દ્રિત રાખી અંદર જતા શ્વાસના તેમજ બહાર નીકળતા ઉચ્છવાસના પ્રવાહના સ્પર્શનો તેમજ તેની સંવેદનાનો અનુભવ બંને નાસિકાની અંદરની દિવાલ પર કરો. આ અનુભવ થાય તો સમજો કે તમારું ધ્યાન કેન્દ્રિત થયું છે.

હવે તમારી શ્વાસ પરની એકાગ્રતામાં વધારો કરશો તો બીજો એક અનુભવ થશે. જે શ્વાસ તમે અંદર લઈ રહ્યા છો તે પ્રમાણમાં ઠંડો છે અને જે ઉચ્છવાસ તમે બહાર કાઢી રહ્યા છો તે પ્રમાણમાં ગરમ છે. શાંતચિત્તે હવે અંદર જતા શ્વાસની ઠંડકનો તેમજ બહાર નીકળતાં ઉચ્છવાસની ગરમાહટનો અનુભવ નાસિકાની અંદરની દીવાલ પર કરવાનો પ્રયાસ કરો. આ અનુભવ થાય તો માની લો કે તમારું મન શાંત થયું છે. સ્થિર થયું છે, એકાગ્ર થયું છે. તમારા પગથી માથા સુધીના બધા જ સ્નાયુઓને ઢીલા છોડી દો અને શિથિલતાનો પણ અનુભવ કરો.

આ રીતે પ્રાપ્ત થયેલી એકાગ્રતા કોઈ પણ પ્રકારના યોગાભ્યાસ માટે, અધ્યયન માટે કે કાર્ય

(અનુસંધાન પેજ નં. ૨૩ પર)

વિશ્વ પરિવર્તનની આધારશિલા શિવરાત્રિ

નિરાકાર પરમાત્મા और उनके दिव्य गुण

પરિવર્તન પ્રકૃતિનો સ્વાભાવિક નિયમ છે. આમ છતાં પરિવર્તન માટે માનવ પ્રયાસ કરતો જ રહ્યો છે.

સ્થાપના માટે નિમિત્ત બન્યું. એણે કંઈક શબ્દો કહ્યા અને પ્રજાપિતા બ્રહ્માને અલૌકિક રીતે જન્મ આપ્યો”

આજે તો આપણે એવી પરિસ્થિતિમાંથી પસાર થઈ રહ્યા છીએ કે દરેક માનવનો અંતરાત્મા એવું કહી રહ્યો છે કે હવે તો આ વિશ્વમાં અવશ્ય કંઈક પરિવર્તન તો થવું જ જોઈએ. કારણ કે આજે તો ધર્મસત્તા અને રાજ્યસત્તા બંને જ શક્તિહીન બની ગયા છે. માનવ દુઃખને સુખમાં, અશાંતિને શાંતિમાં, ઘૃણાને પ્રેમમાં, અજ્ઞાનને જ્ઞાનમાં પરિવર્તિત કરીને પવિત્રતા, સુખ, શાંતિમય જીવન વ્યતીત કરવા ઈચ્છે છે. સર્વ આત્માઓની મનોકામના પૂર્ણ કરનારા એક પરમપિતા પરમાત્મા જ છે. જેમના અવતરણની યાદગાર આપણે દરેક વર્ષ ‘શિવરાત્રિ’ના રૂપે ઉજવીએ છીએ.

શિવરાત્રિ એક સાર્વભોમ તહેવાર

જો શિવરાત્રિના તહેવારમાં રહેલું આધ્યાત્મિક રહસ્ય આપણે પૂર્ણ રીતે જાણી જઈએ તો વિશ્વ પરિવર્તન સહજ જ થઈ શકે છે. કારણ કે શિવરાત્રિ માત્ર શૈવ સંપ્રદાયના ભક્તોનું જ પર્વ નથી પરંતુ સમગ્ર વિશ્વના મુખ્ય ધર્મ, પ્રાચીન સભ્યતા અને પ્રાચીન સંસ્કૃતિને જોઈએ તો સ્પષ્ટ થાય છે કે આ પાવન પર્વ વિશ્વના સર્વ આત્માઓ માટે જ છે. દાખલા તરીકે જોઈએ તો મહાભારત (આદિપર્વ)માં પણ લખ્યું છે કે “ સૌથી પહેલાં જ્યારે આ સૃષ્ટિ તમોગુણ અને અંધકારથી આચ્છાદિત હતી ત્યારે એક અંડાકાર જ્યોતિ પ્રગટ થઈ અને તે જ્યોતિર્લિંગ જ નવયુગની

મનુસ્મૃતિમાં લખ્યું છે કે “ સૃષ્ટિના આરંભમાં એક અંડ પ્રગટ થયો જે હજારો સૂર્યો સમાન તેજસ્વી અને પ્રકાશમાન હતો. એ રીતે શિવપુરાણમાં ‘ધર્મસહિતા’માં લખ્યું છે કે ‘કલિયુગના અંતમાં પ્રલયકાળમાં એક અદ્ભુત જ્યોતિર્લિંગ પ્રગટ થયું જે કાલાગ્નિ સમાન જ્વાલામાન હતું. તે અનુપમ હતું અને એ દ્વારા જ સૃષ્ટિનો આરંભ થયો.” જોવામાં આવે છે કે માત્ર ભારતના ધર્મગ્રંથોમાં જ નહીં પરંતુ ચહૂદી, ખ્રિસ્તી, મુસલમાનોના જૂના ધર્મ પુસ્તક ‘તોરત’નો આરંભ આ રીતે જ થાય છે. સૃષ્ટિના નવ નિર્માણની પ્રક્રિયા આ રીતે થાય છે. સૃષ્ટિના આરંભમાં ઈશ્વરનો આત્મા પાણી ઉપર ડોલતો હતો અને આદિકાળમાં પરમાત્માએ જ આદમ અને હવાનું સર્જન કર્યું જેના દ્વારા સ્વર્ગ સ્થપાયું. ભગવાનનું નામ ‘જિહોવા’ માને છે જે શિવનું જ પર્યાયવાચી નામ છે.

ભારતના ખૂણે ખૂણામાં શિવની જ યાદગાર છે. પૂર્વ (કાશી)માં વિશ્વનાથ, ઉત્તરમાં અમરનાથ, દક્ષિણમાં રામેશ્વર, પશ્ચિમમાં સોમનાથ, ઉજ્જૈયનીમાં મહાકાલેશ્વર, હિમાલયમાં કેદારનાથ, હિસ્સારમાં વૈદ્યનાથ, મધ્યપ્રદેશમાં ઓંકારનાથ, દ્વારિકામાં નાગેશ્વર વગેરે. માત્ર ભારતમાં જ નહીં પરંતુ ભારતની બહાર પણ વિશ્વની મુખ્ય સંસ્કૃતિઓ પર શિવની છાપ છે. જેમ કે નેપાળમાં પશુપતિનાથ. આ રીતે બેબીલોન, મિશ્ર, યૂનાન અને ચીનમાં પણ કોઈ સમયે શિવની માન્યતા કોઈને કોઈ નામથી હતી.

બેબીલોનમાં શિવને 'શિઉન' કહેવામાં આવે છે. મિશ્રમાં 'સેવા' નામથી પૂજા થતી. રોમમાં 'પ્રિયક્ષ' કહે છે. ઈટાલીના દેવળોમાં આજે પણ શિવની પ્રતિમા મળે છે. ચીનમાં શિવલિંગને 'હુવેડહિફુહ' કહેવામાં આવે છે. યૂનાનમાં 'ફલ્લુસ'. અમેરિકામાં પુરુવિયા નામના સ્થાનમાં આજે પણ ઈશ્વરને 'શિવું' કહે છે. તથા કાબામાં પહેલાં શિવની પ્રતિમા હતી. સંશોધકોનું કહેવું છે કે 'કાબા ક્યારેક શિવાલય' હતું. જેનાથી સિદ્ધ થાય છે કે શિવપિતા પરમાત્માએ વિશ્વના કલ્યાણકારી પરિવર્તન માટે એવું વિશેષ કાર્ય કર્યું છે. એટલે આજ સુધી શિવની વિશ્વ વ્યાપી માન્યતા છે.

શિવરાત્રિનું મહાત્મ્ય

'શિવ અને રાત્રિ'ના વાસ્તવિક રહસ્યને ન જાણવાને કારણે જ પાપ સંતાપ હરનાર શિવપિતાને યાદ કરવા છતાં પણ મનુષ્ય આત્માઓના પાપ સંતાપ ઓછા નથી થતાં. હવે આપણે શિવરાત્રિની વિશેષતા પર જ દૃષ્ટિપાત કરીશું. આમ તો ૨૪ કલાકમાં એકવાર રાત્રિ આવે છે. પરંતુ ભારતીય જનજીવનમાં ત્રણ રાત્રિઓનું વિશેષ મહત્ત્વ છે. તે છે શિવરાત્રિ, નવરાત્રિ અને દીપાવલી. અહીં વિશેષરૂપે એ વાત ઉપર વિચાર કરીશું કે વર્ષભરની અન્ય રાત્રિઓમાં શિવરાત્રિ કઈ રીતે જુદી તરી આવે છે. જેને કારણે તે શિવરાત્રિને એક 'વિશેષપર્વ' રૂપે અથવા એક પવિત્ર વરદાન આપનારી રાત્રિના રૂપે ઉજવે છે અને શિવરાત્રિએ ગમે તે રીતે જાગતા રહેવાની કોશિશ કરે છે. પરંતુ પ્રશ્ન ઉઠે છે કે વર્ષમાં એક જ વાર જે શિવરાત્રિનો તહેવાર ઉજવવામાં આવે છે તો શું એ જ વાસ્તવિક શિવરાત્રિ છે ? જો તેનો ઉત્તર હામાં આપીશું તો એનો અર્થ એ થયો કે આપણે વર્ષની બાકીની રાત્રિઓમાં ભલે તમોગુણને વશીભૂત થઈએ અને

'શિવપિતાને ભૂલી જઈએ તથા વિકર્મ કરતા રહીએ અને શિવરાત્રિ આવે ત્યારે એકવાર નિર્જળા ઉપવાસ, જાગરણ તથા શિવની સ્તુતિ કર્યા કરીએ. આતો એવી વાત થઈ કે 'નોસૌ ચૂહે ખાકર બિલ્લી હજ કો ચલી' એ સ્પષ્ટ છે કે દર વર્ષે ભક્તગણ જે શિવરાત્રિ ઉજવે છે. તે તો વાસ્તવિક શિવરાત્રિની ધૂંધળી યાદગાર છે. શિવની રાત્રિ કંઈ બાર કલાકની રાત્રિ ન હોય. પણ વાત કંઈક જુદી જ છે. તેથી તેનું રહસ્ય જાણવાની જરૂર છે.

'શિવ' પરમાત્માનું નામ છે અને શિવ શબ્દ કલ્યાણનો જ વાચક છે. આ પર્વ પરમાત્મા શિવના દિવ્ય જન્મના સ્મરણોત્સવ રૂપે ઉજવવામાં આવે છે અને 'શિવ'ના કાર્યના ફળસ્વરૂપે વિશ્વનું કલ્યાણકારી પરિવર્તન થયું. એટલા માટે પણ એનું નામ 'શિવરાત્રિ' છે. શિવ પરમાત્મા દ્વારા કલ્યાણકાર્યના સ્મરણોત્સવને 'રાત્રિ' શબ્દથી શા માટે જોડવામાં આવ્યો ? શું પરમાત્માએ આ રાત્રિએ જન્મ લીધો હતો ? શું રાત્રિમાં જ પવિત્ર રહેવા અથવા પોતાના કલ્યાણની વાત વિચારવા તરફ ધ્યાન ખેંચાવ્યું હતું ? આ વિષયમાં સ્મરણ રાખવા જેવી વાત છે કે અહીં રાત્રિ શબ્દ ૨૪ કલાકમાં એકવાર આવનારી રાત્રિનો વાચક નથી. કારણ કે ૮-૧૦ કલાકમાં જ વિશ્વ પરિવર્તનનું કાર્ય થઈ જતું નથી. અહીં રાત્રિ અજ્ઞાન અંધકાર, તમોગુણ અને આળસ સ્વરૂપ, વિસ્મૃતિનું તથા પાપાચારનું પ્રતીક છે. અહીં 'રાત્રિ' શબ્દ એ 'મહારાત્રિ'નો વાચક છે કે જ્યારે સમગ્ર સૃષ્ટિમાં ધર્મભ્રષ્ટતા અને વિકારની અતિ વૃદ્ધિ થાય છે. આવો સમય કલિયુગનો અંતિમ ભાગ જ હોય છે. પરમાત્મા શિવ આવા જ સમયે અવતરિત થઈને કલ્યાણ તરફ સૌનું ધ્યાન ખેંચાવે છે તથા વિશ્વનું કલ્યાણકારી પરિવર્તન કરે છે. એ માટે એને 'શિવરાત્રિ' કહેવામાં આવે છે. એની સાથે બીજી એક મુખ્ય વાત મનુષ્ય

જાણતો નથી કે આજે આપણે કેટલામી શિવરાત્રિ ઉજવી રહ્યા છીએ. કારણ કે જેની પણ જયંતી ઉજવીએ છીએ એની સંખ્યા સર્વને ખ્યાલ હોય છે. પરંતુ હવે કેટલામી શિવરાત્રિ છે તે જાણતા નથી, કારણ કે મંદિરોમાં શિવલિંગ નામથી જે ‘શિવ’ની પ્રતિમાઓની સ્થાપના કરવામાં આવી છે તે શિવ તો ‘અશરીરી’ છે. તેથી પ્રશ્ન ઉઠે છે કે એમનો જન્મ કયા તનમાં અને કઈ રીતે થાય છે ?

‘શિવરાત્રિ’નું રહસ્ય

એ તો જાણે છે કે પરમપિતા પરમાત્મા શિવ જન્મમરણથી ન્યારા છે અને કર્મતીત છે. તેથી તેઓ કોઈ કર્મ જન્ય શરીર લઈને કોઈની પાસે શિશુના રૂપમાં તો પાલના લઈ શકે નહીં. તેઓ તો સર્વના માતાપિતા અને પાલનહાર છે. એટલે તેઓ કલિયુગના અંતિમ ચરણમાં સાધારણ મનુષ્યના તનમાં દિવ્ય પ્રવેશ કરે છે જેને ‘પરકાયા પ્રવેશ’ પણ કહેવામાં આવે છે. એમના મુખારવિંદ દ્વારા તેઓ ઈશ્વરીય જ્ઞાન અને યોગનું શિક્ષણ આપીને જનજનને સતોપ્રધાન બનાવીને ‘સતયુગ’ની પુનઃ સ્થાપના કરે છે અર્થાત્ વિશ્વનું કલ્યાણકારી પરિવર્તન કરે છે. જેના તનનો આદાર લીધો તે માનવને તેઓ ‘પ્રજાપિતા બ્રહ્મા’ નામ આપે છે. આ નામ ગુણવાચક અને કર્તવ્યવાચક છે. એના દ્વારા એમણે ૫૦૦૦ વર્ષ પહેલાં જ્ઞાનગંગા વહાવીને ભારતને પાવન કર્યો હતો.

એ સાથે એ વાત જાણવી પણ જરૂરી છે કે મનુષ્યાત્માઓ તો શરીર ધારણ કર્યા પછી સંસારમાં જીવન વ્યતીત કરે છે. કાર્ય કરે છે અને અંતમાં એક શરીર છોડી બીજું લે છે. પરંતુ પરમપિતા પરમાત્મા ‘શિવ’ તો સદા મુક્ત છે એટલે એમના પુનર્જન્મનો તો પ્રશ્ન જ ઉઠતો નથી. તેઓ જ્યારે અવતરિત થઈને પરકાયા પ્રવેશ કરે છે ત્યારે પણ આખો દિવસ, પૂરો સમય એમનું એ તનમાં રહેવું જરૂરી નથી. કારણ કે એમનું

પ્રજાપિતા બ્રહ્માના શરીર સાથે કોઈ બંધન નથી. એમના મુક્ત હોવાનો એ પણ અર્થ નથી કે તેઓ ફરીથી આ લોકમાં આવતા નથી. પણ એમનું તો કર્તવ્ય જ એ છે કે દરેક કલિયુગના અંતમાં જ્યારે ફરીથી અજ્ઞાન અંધકાર રૂપી રાત્રિ થાય છે ત્યારે તેઓ ફરીથી અવતરિત થઈને જ્ઞાન, યોગ તથા પવિત્રતાના આધારે વિશ્વનું કલ્યાણ કરે છે. તેથી એમનું નામ ‘શિવ’ તો શાશ્વત છે. એમનું એ કર્તવ્ય પણ દરેક કલ્પમાં પુનરાવૃત્ત થવાનું છે. આ અત્યંત મહત્વપૂર્ણ રહસ્યને જાણ્યા પછી આપ એ નિષ્કર્ષ પર સહજ જ પહોંચી શકશો કે વર્તમાન સમય તે જ અજ્ઞાન અંધકારનો ચાલી રહ્યો છે. શાસ્ત્રોમાં, પુરાણોમાં પણ વર્ણન આવે છે. કલિયુગના અંતનાં લક્ષણ આ પ્રમાણે છે. સદાચારહીન વ્યાપાર, વિવેકશૂન્ય વિજ્ઞાન, પ્રેમ વગરની પ્રભુતા, અંધશ્રદ્ધા યુક્ત ભક્તિ, ધર્મના નામે હિંસા વગેરે. કામવાસનામાં આંધળા બનેલા લોકોને કોઈ સંબંધની મર્યાદા દેખાતી નથી. બીજી બાજુ ભૌતિક પ્રગતિ દ્વારા અસ્ત્ર-શસ્ત્ર તૈયાર થયાં છે. જેમ કે હાઈડ્રોજન બૉમ્બ, એટમબૉમ્બ વગેરે. કોણ જાણે ક્યારે એવી પળ આવશે જે વિશ્વને ભસ્મીભૂત કરી દેશે. આજે તો દરેક માનવ એમ જ કહે છે કે ‘માનવતા ક્યાં ચાલી ગઈ છે ?’, ‘ધર્મ ક્યાં સૂઈ ગયો છે ?’ પરંતુ નિરાશાના આવા તમોગુણી વાતાવરણમાં એક આશાનું કિરણ ઊગી ચૂક્યું છે. શું આપ જાણો છો ? એ તો નિર્વિવાદ સત્ય છે કે અતિ અંતને લાગશે. અને એ પણ સત્ય છે કે અંત ફરીથી એક સોનેરી સવારને લાવે છે. એ રીતે આ સૃષ્ટિના પરિવર્તન પછી ફરીથી કલ્યાણકારી પ્રારંભ થશે.

શિવરાત્રિ (શિવજયંતી)નો આધ્યાત્મિક સંદેશ

પરમપિતા પરમાત્માની અવતરણભૂમિ ભારતવર્ષ અધ્યાત્મ પ્રધાન દેશ છે. આ તપોમૂર્તિ

રાજઋષિઓ અને આત્માભિમાની દેવી-દેવતાઓની પુણ્યભૂમિ છે. વિકારોની જ્વાળાઓથી દગ્ધ વિશ્વને પ્રેમ, શાંતિ અને અહિંસાનો સંદેશ આપનાર આ દેશ છે. જ્યાં સિંહ અને ગાય પણ એક સાથે પ્રેમપૂર્વક રહેતાં હતાં.

શિવજયંતી નિરાકાર પરમપિતા પરમાત્મા ત્રિમૂર્તિ શિવના દિવ્ય અલૌકિક અવતરણનો પાવન સ્મરણોત્સવ છે. શિવરાત્રિ મહાવદ તેરસના દિવસે આવે છે. જે અજ્ઞાન અંધકાર અને તમોપ્રધાનતાની સૂચક છે. આ સમયે માનવ કામ-ક્રોધાદિ મહાવિકારોને વશીભૂત થઈને ઘોર દુઃખી અને અશાંત બની જાય છે. વિકારોરૂપી અસુરોના અત્યાચારથી માનવ ત્રસ્ત બની જાય છે. ત્યારે પુનઃ જ્ઞાન પ્રકાશ ફેલાવીને પાવન દેવ સૃષ્ટિની સ્થાપનાર્થે જ્ઞાનસૂર્ય નિરાકાર પરમાત્મા શિવનું દિવ્ય, અલૌકિક અવતરણ થાય છે. મૃત્યુંજય પરમાત્મા શિવ અજન્મા છે અર્થાત્ અન્ય આત્માઓની જેમ તેઓ માતાના ઉદર દ્વારા જન્મ લેતા નથી. પરંતુ કલ્પના અંતે દૈવી સ્વરાજ્યની પુનઃસ્થાપના માટે તેઓ પરકાયા પ્રવેશ કરે છે. સ્વયંભૂ પરમાત્મા શિવ યોગબળથી પ્રકૃતિને વશ કરીને એક સાકાર, સાધારણ, વૃદ્ધતનમાં દિવ્ય પ્રવેશ કરે છે અને એનું નમ રાખે છે પ્રજાપિતા બ્રહ્મા. નિરાકાર પરમાત્મા શિવ પ્રજાપિતા બ્રહ્માના સાકાર માધ્યમ દ્વારા જ્ઞાનચક્ર રચે છે. જેમાં સમગ્ર આસુરી સૃષ્ટિની આહુતિ પડે છે. આ જ્ઞાનચક્રથી તેઓ દૈવી પ્રજાની - પ્રજાપિતા બ્રહ્મા મુખ વંશાવળી અર્થાત્ બ્રહ્માકુમારો અને બ્રહ્માકુમારીઓની રચના કરે છે જેનાથી સતોપ્રધાન સતયુગી સૃષ્ટિના નવા ચક્રનો આરંભ થાય છે.

આજે ફરીથી ધર્મની અતિગ્લાનિ થઈ ચૂકી છે. માનવમાત્રનું ચારિત્રિક, નૈતિક અને આધ્યાત્મિક પતન ચરમ સીમાએ પહોંચી ચૂક્યું છે. વિજ્ઞાનનો અતિવિકાસ થયો છે. તેમાંયે

સંહારક શસ્ત્રો, બૉબ આદિની શોધોએ માનવને ચિંતિત બનાવી દીધો છે. વસ્તી વિસ્ફોટ ભયાનક સ્વરૂપ ધારણ કરી રહ્યો છે. આવા સમયમાં કલ્પની મહાનતમ ઘટના અને દિવ્ય સંદેશ સંભળાવતાં અમને અપાર હર્ષ થઈ રહ્યો છે કે કલિયુગના અંત અને સતયુગના આદિના આ કલ્યાણકારી પુરુષોત્તમ સંગમયુગ પર જ્ઞાન સાગર, કરુણાના સાગર, પતિત પાવન, સદા જાગતી જ્યોતિ સ્વયંભૂ પરમાત્મા શિવ, જીવાત્માઓની બુઝાઈ ગયેલી જ્યોતિને પુનઃ પ્રજ્વલિત કરવા માટે પ્રજાપિતા બ્રહ્માના સાકાર, સાધારણ, વૃદ્ધ તનમાં દિવ્ય પ્રવેશ કરીને જ્ઞાન આપી રહ્યા છે અને આજે આપણે એમના દિવ્ય અવતરણની ૮૧મી જયંતી ઉજવી રહ્યા છીએ. લગભગ લુપ્ત થયેલ યથાર્થ ગીતા જ્ઞાન તથા સહજ રાજયોગના શિક્ષણ દ્વારા જીવાત્માઓને પતિતમાંથી પાવન બનાવી, પાવન, સતોપ્રધાન, સતયુગી દૈવી સ્વરાજ્ય (રામરાજ્ય)ની પુનસ્થાપના કરાવવા માટે સ્વયં પતિત-પાવન, નિરાકાર પરમાત્મા શિવે પ્રજાપિતા બ્રહ્મા દ્વારા ‘પ્રજાપિતા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલય’ની સ્થાપના કરી અને એ આધ્યાત્મિક ક્રાંતિ દ્વારા આગામી વર્ષોમાં થનારા મહાભારત મહાવિનાશ પછી પાવન રામરાજ્યની સ્થાપનાનું મહાનતમ કાર્ય અવશ્ય પૂર્ણ થશે.

આજે આપણે અનેક જયંતીઓ ઉજવીએ છીએ પરંતુ પતિત-પાવન, પરમપ્રિય, પરમપૂજ્ય, પારલૌકિક પરમપિતા પરમાત્મા શિવની દિવ્ય જયંતી જ હીરાતુલ્ય છે. તેથી પતિત પાવનની શિવજયંતી આપણે અતિ ઉલ્લાસ અને ઉત્સાહથી ઉજવવી જોઈએ. જન્મોત્સવ ઉજવતી વખતે ભેટ આપવાની પણ પ્રથા છે. આપ પરમપિતા પરમાત્મા શિવના દિવ્ય જન્મોત્સવ પર કઈ ભેટ આપશો ? શિવ પરતો આકડો ધંતૂરો ચઢાવવામાં આવે છે.

સંકટમોચન, મહાકાલેશ્વર પરમાત્મા શિવે માનવતાના કલ્યાણાર્થ હળાહળ વિષનું પાન કર્યું હતું. આજે તેઓ ફરીથી સૃષ્ટિનું વિષપાન કરી રહ્યા છે. તેથી આપ પણ જીવનમાં દુઃખ-અશાંતિ પેદા કરનારા કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, અહંકાર રૂપી હળાહળ વિષને મૃત્યુંજય, પતિતપાવન પરમાત્મા શિવને ભેટ ચઢાવી દો અને સ્વયંપાવન બની માનવ માત્રને પાવન નિર્વિકારી બનાવવાનું પાનનું બીડું ઉઠાવો. ફલસ્વરૂપ આપને પૂર્ણ પવિત્રતા, સુખ, શાંતિનો ઈશ્વરીય જન્મસિદ્ધ અધિકાર અવશ્ય પ્રાપ્ત થઈ જશે.

ઘણા લોકો મહાશિવરાત્રિને શિવવિવાહના રૂપે પણ ઉજવે છે. અન્ય કોઈનો વિવાહોત્સવ ધાર્મિક ઉત્સવના રૂપે ઉજવવામાં આવતો નથી. તો જરૂર શિવવિવાહ કોઈ દિવ્ય અલૌકિક વિવાહ હશે. નિરાકાર પરમાત્મા શિવના શારીરિક વિવાહનો તો પ્રશ્ન જ નથી ઉઠતો કારણ કે એમનું શરીર તો છે જ નહીં વસ્તુતઃ આધ્યાત્મિક રૂપમાં સર્વ આત્માઓ પાર્વતીઓ છે. આ પુરુષોત્તમ સંગમયુગ પર નિરાકાર, જ્યોતિષિંદુ આત્માઓનું નિરાકાર સદા જાગતી જ્યોતિ પરમાત્મા શિવની સાથે દિવ્ય, અલૌકિક મિલન જ શિવવિવાહ છે. આત્મા પરમાત્માના આ દિવ્ય મિલનથી એ અતીન્દ્રિય સુખની અનુભૂતિ થાય છે જેનું ગાયન ગોપ-ગોપીઓ માટે છે. અમરનાથ પરમાત્મા શિવ સર્વ આત્માઓ રૂપી પાર્વતીઓને અમરકથા સંભળાવીને ફરીથી આ પુણ્યભૂમિ ભારત પર પાવન, અમરલોકની સ્થાપના કરાવી રહ્યા છે.

અહીં શિવ અને શંકરનો ભેદ સમજવા જેવો છે. શિવ અને શંકર બંને અલગ છે. જ્યોતિષિંદુ, જ્ઞાનસિંધુ, નિરાકાર, પરમપિતા પરમાત્મા શિવ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને શંકરના પણ રચયિતા છે. શંકર સૂક્ષ્મલોકના નિવાસી એક સૂક્ષ્મ આકારી દેવતા છે. શંકરને સદા તપસ્વી રૂપમાં બતાવવામાં

આવે છે. તો જરૂર તેમના ઉપર કોઈ ચડિયાતી સત્તા છે. જેમની તેઓ તપસ્યા કરે છે. નિરાકાર પરમાત્મા શિવના નિર્દેશથી જ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને શંકર - સ્થાપના, પાલના અને વિનાશનું કર્તવ્ય કરે છે.

હે માયાની માદક ઊંઘમાં સૂનારા જીવાત્માઓ, ઊઠો ! જાગો ! શું તમને એ દેખાતું નથી કે જે પતિત પાવન પરમાત્મા શિવને તમે જન્મ જન્માતરથી પોકારતા રહ્યા છો, જેને મળવા માટે તમે કઠોર તપશ્ચર્યા કરી છે અને જંગલો, ગુફાઓ ખૂંદી વણ્યાં છો. તે પ્રેમ સાગર પરમાત્મા તમને પતિતમાંથી પાવન બનાવવા માટે પોતાનું પરમધામ છોડીને આ સૃષ્ટિ મંચ પર સ્વયં આવીને કર્તવ્ય કરી રહ્યા છે. તમે હવે દેહ અભિમાન છોડીને આત્માનું જાગરણ કરો. પૂર્ણ પવિત્રતાનું સાચું વ્રત લો. વિકારોનો ઉપવાસ કરો. માયાનું વિષપાન છોડી ઈશ્વરીય જ્ઞાનામૃતનું પાન કરો અને અંતિમ જીવનની અંતિમક્ષણોને આધ્યાત્મિક પ્રેમ અને ઈશ્વરીય યાદથી સફળ કરી દો. એના ફલસ્વરૂપે તમને ૨૧ જન્મો માટે દેવપદની પ્રાપ્તિ થશે જ્યાં મૃત્યુનો પ્રવેશ પણ થશે નહીં. પ્રેમનું અખંડ સામ્રાજ્ય હશે. ઘી-દૂધની નદીઓ વહેશે અને હીરા ઝવેરાતથી સુસજ્જિત સુવર્ણ મહેલોમાં તમારો નિવાસ હશે.

॥ ઓમ શાંતિ ॥

આળસ

બ્ર.કુ. જયુભાઈ, મહાદેવનગર, અમદાવાદ.

શરીરને ઊંઘની જેમ કોરી ખાતા ડાયાબીટીસના રોગની જેમ, કે કૂંકમારીને ઊંઘની જેમ કોતરી લેતો આળસ રૂપી શત્રુ આરામનો બુરખો ઓઢી જીવનમાં ક્યારે પ્રવેશી જાય છે તેની ખબર પણ વ્યક્તિને નથી પડતી અને પછી કાર્ય પ્રત્યેની શિથિલતા, નીરસતા, અણગમો આપણને પુરુષાર્થહીન બનાવે છે. વસ્તુ, સહયોગ, સેવા કે સ્વ-પુરુષાર્થ સમયસર થાય તો જ કામનું. માટે જ્યારે જ્યાં જેવું કાર્ય થવું જોઈએ એ થાય તો તે શ્રેયષ્ઠર છે. એ સિવાય કાર્ય માટે આળસ કરી એમ સમજવું જોઈએ. ગુરુજનોએ આળસની ગણના છઠ્ઠા વિકાર તરીકે કરી છે. એને માનવીનો શત્રુ કહ્યો છે. જે પ્રગતિમાં વિઘ્નરૂપ છે. કાળ પર વિજય મેળવી લીધો હોય અથવા સમયના મહત્ત્વને ન સમજી શકનાર જ કાર્યને વિલંબમાં નાંખવાનું દુઃસાહસ કરે. જેની મોટી કિંમત જીવનમાં ચૂકવવી પડે. અર્થાત્ આળસને જીવનમાંથી ખંખેરી નાંખવામાં કે ભગાડી દેવામાં જ સમજદારી છે.

ક્યારેક ધ્યાનમાં પણ ન આવે તેવા કારણોસર માણસ આળસુ બની જાય છે.

- વાતાવરણ અને સંગઠોષને કારણે માણસની કાર્યશૈલીમાં પરિવર્તન આવે છે.
- લક્ષ પ્રત્યે બેધ્યાન વ્યક્તિનું મન ભટકે છે. જેનો પ્રભાવ તેના કર્મ પર પડે છે. કાર્ય પર પડે છે. વિકારોને વશીભૂત વ્યક્તિની શક્તિનો દુર્વ્યથ થાય છે અને ઉદ્ભવે છે આળસ.
- ક્યારેક શારીરિક માનસિક બીમારીઓથી પણ પ્રસ્ત થઈ વ્યક્તિ આળસુ બને છે.
- અશુદ્ધ તામસી અને વધુ પડતો ખોરાક

આળસને નિમંત્રણ આપે છે. કુંભકર્ણની જેમ ઊંઘ કામ પ્રત્યે ઉદાસીન બનાવે. સરવાળો થાક અને કંટાળો ઉદ્ભવે અને જીવનમાં આળસ પ્રવેશી જાય.

જીવનમાં આરામની જરૂરિયાત ખરી પણ તે કાર્યક્ષમતાને વધારવા પૂરતી જ. બાકી વધુ આરામ પસંદ કે આરામપ્રિય બનવાથી સ્ફૂર્તિ નહીં સુસ્તી આવે છે જે જીવનમાં નિષ્ક્રિયતા લાવે છે. ઉદાસીનતા છવાય છે. સુસ્તી ઢીલી પડે છે. અને આમ આળસરૂપી શત્રુ જીવનમાં કબજો જમાવે છે. જે આપણામાં રહેલી શક્તિઓને, કળાઓને વિશેષતાઓને બહાર લાવવામાં બાધક નિવડે છે. ધીમે પગલે પ્રવેશેલી આળસ આપણી ગતિ અને પ્રગતિને પણ ધીમી પાડી દે છે અને આવી વ્યક્તિને જવાબદારીનો તાજ મળતો નથી. અને તેના વગર જીવનમાં વિકાસ સાધી શકાતો નથી.

આ તો સ્થૂલ કારણો છે પરંતુ કેટલાંક સૂક્ષ્મ પરિબળો પણ છે. જેના કારણે ધીરે ધીરે પોતાનામાંથી આત્મવિશ્વાસ વિદાય લેવા માંડે છે. મહેનત કરતા કેટલાંક નકારાત્મક વિચારો વ્યક્તિને આળસુ બનાવે છે. જીવનમાંથી ઉમંગ-ઉત્સાહ ઓસરવા માંડે, કાર્ય પ્રત્યેની લગની જતી રહે. આ કાર્ય મારાથી શક્ય નથી. હું નહીં કરી શકું જેવાં વિચારો અર્થાત્ જીવનમાં અલબેલાપણું આવે અને કાર્ય પ્રત્યે બહાના શોધવાની આદત પડી જાય. આળસને પ્રવેશવાના દ્વાર ખુલી જાય છે. સંકલ્પ અને વાણી બદલાવા માંડે છે. જેમ કે,

- મારી પાસે સંજોગો, વાતાવરણ, પરિસ્થિતિ નથી.
- આ ઉંમરે હવે સંભવ નથી.

- સમય નથી અથવા બહુ સમય છે પછી કરી લઈશું.
- હું એકલો ન કરી શકું, સાથ, સહકાર કે મદદ જોઈએ.
- ઘણું કરી લીધું. બીજાને મોકો આપવો જોઈએ.
- આટલું કર્યા છતાં જશ નથી ગણના નથી.
- કહેવું સહેલું છે. કરવું અઘરું છે.

બાબાએ કહ્યું છે, તીવ્ર પુરુષાર્થી બનવું હશે તો આ આજસ, અલબેલાપન અને બહાનાબાજીને જીવનમાંથી તિલાંજલી આપવી પડશે, સંગમની થોડી ઘડીઓ આપણી પાસે છે. એમ સમજી થોડા સમયમાં વધુ કાર્ય કરવાનું છે. પુરુષાર્થની ગતિને તેજ કરવાની છે. અબ નહીં તો કબ નહીં. આજસમાંથી દૂર રહેવાના સંસ્કારના બીજ બાજપણમાં નાના-મોટા કામ બતાવી, યુવાનીમાં

નાની-મોટી જવાબદારી સોંપી અને વૃદ્ધાવસ્થામાં નવીન પ્રવૃત્તિમાં જોડાઈને રેડી શકાય. આજસુ વ્યક્તિનું જીવન અસ્તવ્યસ્ત ત્યારે જ બને છે. જ્યારે તે કાર્યમાં વ્યસ્ત નથી હોતો.

પરંતુ શાંત થઈ જવું, લાંબાગાળાના કાર્યબાદ થોડીક નિરાંતની પળોને માણવી આ આજસ નથી. નિરાંત પામવું એ પુરુષાર્થ છે. સતત કાર્ય કરતાં સાધનને થોડીવાર માટે બંધ કરવા જેવી બાબત છે. પ્રતિક્રિયા ઊતાવળે આપવાને બદલે ધીરજથી આપવાની છે. જે આજસ નથી. એ પણ જોવું એટલું જ જરૂરી છે કે ક્યાંક આપણે જીવનને ટસડી તો નથી રહ્યા ને ? માત્ર વિતાવી તો નથી રહ્યા ને ? કારણ જીવન વિતાવવા નહીં જીવવા માટે છે.

॥ ઓમશાંતિ ॥

(પેજ નં. ૩૩નું અનુસંધાન).... બાબા દ્વારા નવું છું. કોઈ ચિંતા કરવાની વાત નથી. મેં તેમને બીજા દિવસે સુખશાંતિભવન સેવાકેન્દ્ર પર આવવા જણાવ્યું. તેઓ સેવાકેન્દ્ર પર આવતા તેમને પૂરું ગુજરાત ઝોન મુખ્યાલય બતાવ્યું, નિમિત્ત બહેનો સાથે મુલાકાત કરાવી. ટોલી આપી અને તેમની સાથે હું સેવાકેન્દ્ર પરથી મારા ઘેર પરત ફર્યો. બેહદનો ઈશ્વરીય પરિવાર તથા પાલના જોઈને તેઓ નિશ્ચિંત બની ગયા.

અકસ્માતના બીજા દિવસે એક દુકાનવાળાભાઈ દ્વારા માહિતી મળી કે એક બાઈક સવાર મારા સ્કૂટરને આગળથી ઘસાઈને ખૂબ ઝડપથી રોડ પરથી પસાર થઈ ગયો હતો, જે કારણે હું સ્કૂટર પર પાંચ-છ વાર ગોળ ચક્કર લઈ જોરથી નીચે પટકાયેલ. આ દૃશ્ય જોઈ તેમને લાગ્યું કે 'કાકા ગયા'. પરંતુ 'રામ રાખે તેને કોણ ચાખે' એ કહેવત અનુસાર હજાર હાથવાળા ભગવાને મને શારીરિક કે માનસિક કોઈ પણ

રીતે મોટું નુકસાન થવા ન દીધું. ૨, નવેમ્બરે અકસ્માત થયા બાદ ૩, નવેમ્બરે મેં પ્રાતઃ મુરલી કલાસ પણ સેવાકેન્દ્ર પર સંપૂર્ણ સ્વસ્થતાપૂર્વક કર્યો અને ૪, નવેમ્બરે જ્ઞાનામૃત મેગેઝીનના ૧૨ જેટલા મોટા થેલા કાળુપુર આર. એમ. એસ. પોસ્ટ ઓફિસમાં પહોંચાડવાની સેવા ગ્રુપ લીડર તરીકે કરી અને ૫ તથા ૬ નવેમ્બરે ત્રણ જીજ્ઞાસુઓનો બાકી રહેલ ઈશ્વરીય જ્ઞાનનો કોર્ષ પણ પૂરો કર્યો.

આ રીતે જીવનમાં આવેલ પરીક્ષાના પેપરને મેં બાબા તથા ઈશ્વરીય પરિવારના સાથ-સહકારથી ખૂબ સરળ રીતે પાર કર્યું. મોટો અકસ્માત હોવા છતાં બાબાએ શૂળીથી કાંટા સમાન બનાવીને આધ્યાત્મિક પુરુષાર્થ તથા ઈશ્વરીય સેવામાં કોઈ રૂકાવટ ન આવવા દીધી. તે બદલ બાબાનો તથા દૈવી પરિવારનો લૌકિક પરિવારનો ખૂબ ખૂબ આભાર.

॥ ઓમશાંતિ ॥

બાબા દ્વારા નવું જીવન મળ્યું

બ્ર.કુ. હેમંત પરીખ, રાજયોગ ભવન, અમદાવાદ.

કહેવાય છે કે સાચા દિલથી બાબાને સાથી બનાવીને કાર્ય કરીએ તો તે પોતાના બાળકોની મદદ માટે હંમેશા તૈયાર હોય છે. બાબાની મદદની કમાલ મેં ૨ નવેમ્બર, ૨૦૧૬ના રોજ ખૂબ સુંદર રીતે જોઈ. હું છેલ્લા ૪૩ વર્ષથી બ્રહ્મકુમારીઝ સંસ્થામાં રાજયોગનો અભ્યાસ કરી રહ્યો છું. બાબાને સર્વ સંબંધથી સાથી બનાવી કુમાર જીવન અપનાવેલ છે. ઈલેક્ટ્રોનીક્સ એન્ડ કોમ્યુનિકેશન એન્જીનીયરીંગની ડીગ્રી પ્રાપ્ત કર્યા બાદ સરકારી પોલીટેકનીકમાં વ્યાખ્યાતા તરીકે ૨૪ વર્ષ ફરજ બજાવ્યા બાદ હાલ નિવૃત્તિ બાદ ઈશ્વરીય સેવામાં સમય સફળ કરી રહ્યો છું.

૨, નવેમ્બર, ૨૦૧૬ના દિવસે સવારે ૯ કલાકે ત્રણ જિજ્ઞાસુઓને ઈશ્વરીય જ્ઞાનનો કોર્ષ કરાવ્યા બાદ હું સ્ક્રૂટર ઉપર સેવાકેન્દ્રથી ઘેર જવા નીકળ્યો ત્યારે નજીકના ચાર રસ્તા પર રોડ અડધો પસાર કર્યો અને બાબાએ મને ૨૦ મિનિટ માટે પોતાની ગોદમાં લઈ લીધો. ૨૦ મિનિટ બાદ આંખ ખુલી ત્યારે હું વી.એસ. હોસ્પિટલના સીટી સ્કેન વિભાગમાં હતો. મારી સાથે એક મિત્ર હતો. જેની સાથે મેં આગલા દિવસે મોબાઈલ ફોન પર વાત કરેલ. મારાં કપડાં લોહીથી ખરડાયેલાં હતાં, માથામાં ઘા પડ્યો હતો અને હથેળી પર કાપો પડ્યો હતો. મેં મિત્રને પૂછ્યું તું અહીં મારી સાથે ક્યાંથી ? તેણે જણાવ્યું કે ‘તમને મોટો અકસ્માત થયો છે, મારા ઉપર ફોન આવતા હું તરત ત્યાં પહોંચી ગયો, તમે બેભાન હતા, ૧૦૮ એમ્બ્યુલન્સમાં આપણે સીટી સ્કેન કરાવવા માટે હોસ્પિટલમાં આવ્યા છીએ.’ મને અકસ્માત પહેલાનું બધું યાદ હતું તથા ૨૦ મિનિટ બાદનું બધું યાદ હતું, માથામાં કોઈ પ્રકારનો દુઃખાવો ન

હતો. સીટી સ્કેન રીપોર્ટ પણ નોર્મલ આવ્યો. જાણે કે ઈશ્વરીય સેવા માટે મને નવું જીવન મળ્યું. મેં બાબા (પરમાત્મા)નો દિલથી આભાર માન્યો. તે સમયે સેવાકેન્દ્ર (સુખ-શાંતિ

ભવન)ના નિમિત્ત બહેન સાથે ફોન પર વાત થઈ, તેમણે જણાવ્યું કે સરલાદીદીજીએ આગ્રહ કર્યો છે કે સંપૂર્ણ સારું થાય ત્યાં સુધી મારે સુખશાંતિભવનમાં રહેવાનું છે. બાબાએ નિમિત્ત બહેન દ્વારા ખૂબ ઉપયોગી સૂચના અપાવી કે વી.એસ. હોસ્પિટલમાં દર્દી તરીકે દાખલ ન થતા, સીટી સ્કેનનો રીપોર્ટ લઈ સેવાકેન્દ્ર પર આવી જાવો. જે અનુસાર અમે રીપોર્ટ લઈ સેવાકેન્દ્ર પર પહોંચ્યા. ત્યાં સરલાદીદીજીએ રૂબરૂ મળી સાંત્વના આપી તથા સંપર્કના ડોક્ટરના દવાખાને પહોંચવાની વ્યવસ્થા ગોઠવી આપી. જ્યાં હાજર નર્સે મારા માથાનો ઘા સાફ કરી ત્રણ ટાંકા લીધા અને પાટો બાંધ્યો. હથેળી પરનો ઘા સાફ કરી દવા લગાવી. અઠવાડિયા પછી ફરી આવવા જણાવ્યું.

હું અને સેવાકેન્દ્રના બ્ર.કુ. ભાઈ ત્યાંથી મારા ઘેર આવ્યા. એક દિવસનાં કપડાં તથા જરૂરી ચીજો લઈ લોહીવાળા કપડાં બદલી સેવાકેન્દ્ર પર પહોંચ્યા. હું કુમાર છું અને ઘરમાં એકલો રહું છું. રસોઈ જાતે બનાવું છું. આથી મારા મોટા ભાઈ-ભાભી આ સમાચાર જાણીને ચિંતા કરવા લાગ્યા તથા મારી સાથે રહેવા આવવા તૈયારી બતાવી. મેં તેમને જણાવ્યું કે પ્રભુ કૃપાથી હું શારીરિક તથા માનસિક બંને રીતે સંપૂર્ણ સ્વસ્થ

(અનુસંધાન પેજ નં. ૩૨ પર)

મધુર - મુરલી

બ્ર.કુ. હરગોવિંદ, શાંતિવન, આબુરોડ

બ્રહ્મામુખેથી નીકળી છે - શિવ બાબાની મુરલી ! મધુબનથી સર્વ સેવાસ્થાન પર પહોંચે છે - મુરલી !
'ઓમશાંતિ' શીખવાડે છે - મુરલી ! 'શિવબાબા યાદ છે?' એમ પૂછે છે - મુરલી !
શુદ્રમાંથી બ્રાહ્મણ અને બ્રાહ્મણને દેવતા બનાવે છે - મુરલી !

પ્રભુ-મિલનની ખ્યાસ પૂરી જગાવે છે - મુરલી ! પ્રભુ-મિલન ; મધુબનમાં કરાવી આપે છે - મુરલી !
'માયા' સામે લડતાં શીખવે છે - મુરલી ! પછી, માયાજીત-જગતજીત બનાવે છે - મુરલી !
માયાવી-સર્વભૂતોને ભગાવે છે - મુરલી ! આત્મા-આત્મા ભાઈનો પાઠ ભણાવે છે - મુરલી !
મૂર્છિતમાંથી સુરજીત, કરે છે - મુરલી ! વિકારીમાંથી અધિકારી જીવન બક્ષે છે - મુરલી !

તમોપ્રધાન દુનિયાના સમાચાર ભૂલાવે છે - મુરલી ! પણ, 'ત્રણલોક'ના 'ન્યૂઝ' સંભળાવે છે - મુરલી !
કર્મની ગહનગતિ સમજાવે છે - મુરલી ! શ્રેષ્ઠ કર્મ કરવાનું સાહસ ભરે છે - મુરલી !
અનેક સુંદર 'ટાઈટલો' થી સજાવે છે - મુરલી ! જ્ઞાન-ગુણોના સુભગ-શૃંગાર કરે છે - મુરલી !
બ્રાહ્મણોના દિલમાં છુપાઈ ગઈ છે - મુરલી ! કંઈક મીઠું - દર્દ દિલબરનું જગાવે છે - મુરલી !

એક ખાસ વાત કહે છે મુરલી ... તે શું ?
તમે નિદ્રા, અલબેલાપનને ત્યાગો ! કહે મુરલી, હવે તો પૂરા જાગો !
મુરલીધરનો હું આધાર, કરો મારી જોડે ખ્યાર !
સ્વર્ગનો મળશે વિશેષ અધિકાર, જ્ઞાન-યોગનો આ છે સાર !

અચ્છા, મીઠે મીઠે સિકીલધે બચ્ચોં પ્રતિ માત-પિતા બાપ-દાદા કા યાદ-ખ્યાર ઔર ગુડમોર્નિંગ !
રુહાની બાપકી રુહાની બચ્ચોં કો નમસ્તે ! રોજ આવું અંતમાં સંભળાવે છે - મુરલી !
બધું સંભળાવી રહ્યા પછી કોણ કેટલું ; ધારણ કરે છે, તેવું 'ચેક' કરે છે - મુરલી !
જો સત્યતા ધારણ નહીં કરો તો - મુરલીધરને સૂક્ષ્મવતનમાં ધર્મરાજનું રૂપ ધારણ કરાવશે મુરલી !

આ છે : મધુર મુરલી કેરાં સૂર, સાંભળી સૂર, સૌનાં નયન થાય સ્નેહથી ભરપૂર !

॥ ઓમશાંતિ ॥

બરોડા અટલાદરા ખાતે 'કિસાન સંમેલન'માં પ્ર.કુ. સરલાબેન, DDO ડૉ. સૌરભ પારઘી IAS, GM ગુજરાત સોસાયટી ભ્રાતા બિપિનભાઈ, પ્ર.કુ.રાજબેન, પ્ર.કુ.અરુણબેન, પ્ર.કુ.રાજેશભાઈ.

મુંદ્રા-કચ્છમાં 'મસ્ત જીંદગી કી ઓર' કાર્યક્રમમાં પ્ર.કુ. ગીતાબેન, ચેરમેન જીલ્લા શિક્ષણ સમિતિ ભગિની છાયાબેન, પ્રમુખ રોટરી ક્લબ ભ્રાતા અતુલભાઈ, પ્ર.કુ. રાજભાઈ, પ્ર.કુ. સુશીલાબેન.

અમદાવાદ સારંગપુર ખાતે 'મેમોરી પાવર સેમીનાર'નું ઉદ્ઘાટન કરતાં આચાર્ય ભગિની સમ્મીબેન, પ્ર.કુ. મંજુલાબેન, પ્ર.કુ.ઉમાબેન.

રાજકોટ પંચશીલ ખાતે નાતાલ પર્વની ઉજવણીમાં વેશભૂષા, નૃત્ય-સંગીત કાર્યક્રમ બાદ બાળકો સાથે પ્ર.કુ.ભારતીબેન, પ્ર.કુ.અંબુબેન.

મહેસાણા ખાતે સથવારા કડિયા કેળવણી ઉત્તેજક મંડળના વાર્ષિક ઉત્સવ કાર્યક્રમમાં ઈશ્વરીય સંદેશ આપતાં પ્ર.કુ. ધારાબેન.

મુંબઈ મલાડમાં 'રોડ સેફ્ટી વીક'ના કાર્યક્રમમાં લાયન્સ ક્લબના પ્રમુખ વિવેક શરાફને સમજૂતી આપતાં પ્ર.કુ. કુંતીબેન.

ખાંટવામાં કાર્યક્રમનું દીપ પ્રજ્વલન કરતાં MLA ભ્રાતા જવાહરભાઈ, SBIના મેનેજર ભ્રાતા જે.જે.ગુર્જર, આચાર્ય હંસાબેન, પ્ર.કુ. મધુબેન.

સુરત પુનામાં 'આધ્યાત્મિક સંગીત સંઘ્યા' કાર્યક્રમમાં ગાયિકા પ્ર.કુ. હંસાબેન તથા શ્રોતાગણ પ્ર.કુ.વૃત્તિબેન, ડૉ. નરેન્દ્રભાઈ, ડૉ. સંજયભાઈ.

ઉના સેવાકેન્દ્ર દ્વારા આયોજીત 'વ્યસન મુક્તિ પ્રદર્શન'માં ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી ભ્રાતા વિજયભાઈ રુપાણીનું સ્વાગત કરતાં પ્ર.કુ. હીરાબેન સાથે શ્રીમતી અંજલિબેન રુપાણી, પ્ર.કુ. ગીતાબેન.

લુણાવાડામાં 'શિવદર્શન એક્સપ્રેસ'નું પ્રદર્શન કલેક્ટર ભ્રાતા કે.બી. ઉપાધ્યાય IASને સમજાવતાં પ્ર.કુ. જયોત્સનાબેન, અધિક કલેક્ટર ભ્રાતા કટારાજી, મહિલા નોટરી ભગિની જયશ્રીબેન.

અસલાલીના નવનિર્મિત 'શિવસુંદર ભવન'નું ઉદ્ઘાટન તથા 'પ્રભુ સમર્પણ સમારોહ' કાર્યક્રમમાં રાજયોગિની સરલાદીદી, ડેપ્યુટી કલેક્ટર ભ્રાતા મિહિરભાઈ પટેલ IAS, MLA ભ્રાતા દેવુસિંહ ચૌહાણ, BJPના અમદાવાદ જીલ્લાના ઉપાધ્યક્ષ ભ્રાતા વિરેન્દ્રભાઈ, સરપંચ ભગિની દક્ષાબેન, પ્ર.કુ. જયાબેન, પ્ર.કુ. ઉષાબેન તથા બ્રહ્માવત્સો.

અમદાવાદ મણીનગર ગ્રુપ સેવાકેન્દ્રોની 'યોગ તપસ્યા ભટ્ટી'માં રાજયોગિની સરલાદીદી, પાર્ટીપ્લોટના માલિક ભ્રાતા ઘનશ્યામભાઈ, પ્ર.કુ. સુરજભાઈ, પ્ર.કુ. ગીતાબેન, પ્ર.કુ. અમરબેન, પ્ર.કુ. ઉષાબેન.

સુરત વરાછા ખાતે 'યોગ તપસ્યા ભટ્ટી'નું ઉદ્ઘાટન કરતાં મેયર ભગિની અસ્મિતાબેન, રામકૃષ્ણ વિદ્યાભવનનાં સંચાલક ભ્રાતા જગદીશભાઈ, પ્ર.કુ. રામનાથભાઈ, પ્ર.કુ. તૃપ્તિબેન, પ્ર.કુ. ટીનાબેન.